

Kobiety całego świata jednoczą się w walce o trwały pokój

Cena numeru 3 zł.

P.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Eugenia Cotton

GŁOS PIOTRKOWSKI

ORGAN WK i ŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II (V)

WTOREK 8 MARCA 1949 ROKU

Nr. 66 (1340)

Kobiety całego świata przeciw podżegaczom wojennym

Dzień 8 marca jest rocznie obchodzony jako święto kobiet całego świata. W dniu tym kobiety manifestują swą solidarność międzynarodową swą wolę zachowania pokoju i zapobieżenia nowym wojnom. W dniu tym miliony kobiet dają wyraz swej łączności z silami postępu, swej gotowości walki o sprawiedliwość społeczną i demokrację.

Światowa Federacja Kobiet Demokratów powstała po drugiej wojnie światowej. Powołały ją do życia kobiety różnych narodowości w przekonaniu, że miliony rzesze kobiet mogą i powinny odegrać ważną rolę w walce o trwały i powszechny pokój.

„Jeśli kobiety całego świata podadzą sobie ręce, nie będzie więcej wojen”. — hasło to rzucone na pierwszym międzynarodowym Kongresie Kobiet w Paryżu w 1945 roku, znalazło w krótkim czasie odzew na całym świecie. W szeregach organizacji tej znalazło się 86 milionów kobiet, które postanowiły wspólnymi siłami walczyć przeciw wstępczemu, przesadom rasowym uciskowi kolonialnemu i wyzyskowi społecznemu — czynnikom, które nieodłącznie towarzyszą rządowi imperialistycznym, noszącym w sobie zarzewie agresji i wojen.

W krajach kapitalistycznych ruch kobiet - demokratów napotyka stale na trudności i przeszkody ze strony władz państwowych, zainteresowanych w utrzymaniu kobiet z dala od życia politycznego. Nie powstrzymuje to jednak kobiet od organizowania się, od czynnego udziału w walce o postępowych, o wolność i demokrację.

W krajach kolonialnych i półkolonialnych gnębionych przez imperializm, znaczny jest udział kobiet w walkach narodowo - wyzwolńczych. W szeregach walczących o wolność nie brak kobiet, które zdają sobie sprawę, że tylko drogą walki zdobyć mogą upragniony pokój i lepszą przyszłość.

Walczą więc kobiety greckie przeciw interwencji amerykańskiej, usiłującym narzucić Grecji swe panowanie i przekształcić ją w bazę wypadową imperializmu.

Kobiety hiszpańskie biorą czynny udział w podziemnym ruchu oporu. Bardzo znaczny jest udział kobiet w walce o wyzwolenie Chin, Wietnamu, Birmy, Indonezji i innych krajów kolonialnych.

W marszallowskich krajach Europy, które imperializm amerykański, w porozumieniu z rodzinną reakcją usiłuje wciągnąć do nowej wojny, rozgrywa się ciężki bój o zachowanie niezależności narodowej o utrzymanie pokoju.

Największe nateżenie w ostatnich tygodniach przybrała walka o pokój we Francji, gdzie siły postępu z całą stanowczością przeciwstawiają się polityce agresji, polityce rozpętania nowej wojny. Organizacje kobiece biorą żywy udział w tej kampanii antywojennej. O sile i bojowości ruchu kobiecego świadczy liczne imprezy na rzecz pokoju, świadczą ostatnio przeprowadzona akcja „zeszytów pokoju”, w których dziesiątki tysięcy matek, żon, robotniczek i pracownic umysłowych wyraziło swą gotowość do walki o niepodległość narodową i pokój.

Niezlomna walka o pokój — naczelnym hasłem KP St. Zjednoczonych List otwarty przywódców Partii Komunistycznej USA do prezydenta Trumana

NOWY JORK (PAP). — Przewodniczący Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii USA Foster i generalny sekretarz Dennis skierowali do prezydenta Trumana list otwarty, w którym oznajmiają, że partia komunistyczna pomimo wzmagających się coraz bardziej szczyk ze strony amerykańskich kół reakcyjnych będzie prowadziła nadal niezłomną walkę o pokój. Niebezpieczeństwo ewentualnego konfliktu zbrojnego nie jest wynikiem polityki rządu radzieckiego — stwierdzają autorzy listu. Narodowi Amerykańscy i Związek Radziecki muszą odpowiedzieć na pytanie, jaką zaistniała w stosunkach międzynarodowych.

Cała odpowiedzialność za taki stan rzeczy spoczywa na Wall-Street i na jej marionetkach.

My, komuniści będziemy bronić naszego narodu w przyszłości tak, jak czyniliśmy to dawniej przeciw wszystkim wrogom wewnętrznym i zewnętrznym.

Będziemy dążyć do tego, aby nasza ojczyzna zamiast paktu atlantyckiego podpisała pakt przyjaźni i pokoju z naszym wielkim sojusznikiem czasów wojny — Związkiem Radzieckim. Droga polityki pokojowej gwarantuje bezpieczeństwo Stanom Zjednoczonym i całemu światu.

DEKLARACJA KOMUNISTYCZNEJ PARTII BELGII BRUKSELA (PAP). — KC Belgijkiej Partii Komunistycznej uchwalił rezolucję, w której podkreśla stanowisko partii co do zasadniczych zagadnień stojących przed belgijską klasą robotniczą. „Naród belgijski — głosi rezolucja — czuje się ściśle związany ze wszystkimi narodami, które zwalczają kampanię wojenną, prowadzoną przeciwko ZSRR i krajom demokracji ludowej. Hipoteza wojny agresywnej, spowodowanej przez Związek Radziecki jest absurdem. ZSRR nie

jest agresorem, lecz najpotężniejszym mocarstwem pokojowym na świecie. KC Belgijkiej Partii Komunistycznej oświadcza przeto, że gdyby slugusom imperializmu amerykańskiego, rządzącym obecnie Belgią udało się wciągnąć kraj do wojny przeciwko ZSRR, komuniści, a wraz z nimi olbrzymia większość belgijskiej klasy robotniczej, odmówią wzięcia udziału w tej zbrodni i będą zwalczać wszelkimi siłami wrogów narodu belgijskiego i ludzkości”.

KP AUSTRII SOLIDARYZUJE SIĘ Z KOMUNISTAMI FRANCJI I WŁOCH

WIEN (PAP). — Przewodniczący Partii Komunistycznej Austrii — Koepfenig — udzielił przedstawicielowi Agencji SPA odpowiedzi na pytania, dotyczące stosunku komunistów austriackich do znanych wypowiedzi Thoreza i Togliattiego.

Koepfenig stwierdził, iż wystąpienia Thoreza i Togliattiego wywołały zrozumiałą histerię w obozie reakcji międzynarodowej, gdyż wykazały, iż komuniści staną po stronie państwa socjalistycznego w wypadku, jeśli imperialiści podejmą agresję przeciwko niemu.

Wystąpienia przywódców partii komunistycznych Francji i Włoch przypomniały nam konieczność wzmocnienia walki przeciwko podżegaczom wojennym i ich agentom w Austrii.

Stoimy zdecydowanie po stronie pokoju, po stronie najpotężniejszego państwa pokojowego — Związku Radzieckiego — oświadczył w zakończeniu Koepfenig.

OPOZYCJA W DANII — PRZECIWKO PAKTOWI ATLANTYCKIEMU

SZTOKHOLM (PAP). — Korespondent dziennika „Ny Dag” donosi z Kopenhagi, iż pod naciskiem opinii publicznej, niezadowolonej z prób włączenia Danii do paktu północno-atlantyckiego, w duń-

Sztuka dla ludu! List prezydenta Gottwalda do uczestników zjazdu pisarzy CSR

PRAGA (PAP). — 6 bm. zakończył się w Pradze pierwszy konstytucyjny zjazd pisarzy czechosłowackich.

W ostatnim dniu obrad zjazdu przewodniczący związku pisarzy Drda ogłosił list prezydenta Klementa Gottwalda do uczestników zjazdu.

W liście tym prezydent Gottwald podkreśla doniosłe znaczenie zjazdu i konieczność zrealizowania na odcinku literackim hasła „Sztuka dla ludu”.

Wbrew prześladowaniom i zakazom ze strony rządu kobiety francuskie kroczą naprzód po obranej przez siebie drodze. Do głosu kobiet francuskich przyłączają się kobiety Anglii, Włoch, Danii, Belgii, Holandii i innych krajów.

Tegoroczny dzień 8 marca będzie dniem wielkiej manifestacji kobiet całego świata, które wypowiedziały wojnę wojnie, które walczą o postęp i demokrację.

W dniu tym wśród głosów milionów kobiet nawołujących

do pokoju nie zabraknie i głosu kobiet polskich, kobiet Zw. Radzieckiego i państw demokracji ludowej, które wiernie stoją na straży pokoju i popierają walkę swych sióstr na całym świecie. Wierząca kobiety - demokratki wszystkich krajów i tych jeżdzących jeszcze pod uciskiem kapitalizmu i tych, w których panuje lud, stanowi wielką siłę, o którą rozbijają się plany i machinacje podżegaczy do nowej wojny.

M. Malinowska

skich partiach prawicowych zauważa się również wzrost nastrojów opozycyjnych przeciwko temu paktowi.

Rząd duński nie liczy się jednak z tymi nastrojami w przekonaniu, że przywódcom pracującym uda się podporządkować sobie elementy opozycyjne. Na potwierdzenie słuszności tej opinii przytocza się fakt, że żadna z partii burżuazyjnych nie wypowiedziała się dotychczas oficjalnie przeciwko polityce rządu. Jedynie partia komunistyczna na zwałca od samego początku konsekwentnie orientację proatlantycką rządu duńskiego. Dlatego też stanowisko tej partii znajduje coraz większy posłuch wśród duńskiej opinii publicznej.

Prawnicy - demokrati proszą ONZ o rozpatrzenie sprawy procesu przywódców komunistycznych USA

NOWY JORK (PAP). — Międzynarodowe Stowarzyszenie Prawników - Demokratów uważa, że Zgromadzenie Generalne winno stwierdzić, czy akt oskarżenia przeciwko przywódcom partii komunistycznej Stanów Zjednoczonych nie narusza deklaracji Narodów Zjednoczonych o prawach człowieka, która gwarantuje wszystkim ludziom prawo do wyrażania swych poglądów politycznych.

Uroczyste otwarcie wystawy sztuki ludowej CSR w Warszawie

WARSZAWA (PAP). — Tydzień Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej inaugurowany został dnia 7 bm. w Warszawie uroczystym otwarciem w Muzeum Narodowej wystawy czechosłowackiej sztuki ludowej.

Na otwarcie wystawy przybyli członkowie rządu, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego z dziekanem, ambasadorem ZSRR Lebediewem i ambasadorem Republiki Czechosłowackiej dr Piszkim na czele, członkowie prezydium Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej oraz liczni przedstawiciele organizacji społecznych i świata kulturalno-artystycznego stolicy. We wszystkich przemówie-

niach podnoszono wielkie znaczenie sztuki ludowej w społeczeństwie socjalistycznym i wyrażano życzenia, aby Polska i Czechosłowacja zapoznały się wzajemnie bliżej ze sztuką ludową obu krajów.

Czwarty krążownik Kuomintangu przeszedł na stronę Chińskiej Armii Ludowej

Londyn (PAP). Jak donosi ze źródeł nankińskich agencji Reutersa, admirał Kuci - Jung, dowódca naczelną marynarki kuomintangowskiej u sił wciąż bezskutecznie odzyskać krążownik „Czung - King”, który przeszedł na stronę ludowych sił zbrojnych.

Demokrati fińscy żądają realizacji traktatu pokojowego

SZTOKHOLM (PAP). — konstytucyjna rozpatrzyła wniosek deputowanego Riuemaa i szeregu innych postów, domagających się podjęcia środków, gwarantujących realizację traktatu pokojowego, zawartego między Finlandią i państwami sojuszniczymi.

Komisja wypowiedziała się za odrzuceniem powyższego wniosku. Członkowie komisji — ludowi demokraci — ogłosili protest przeciwko decyzji większości komisji.

Sesja KC Włoskiej Partii Komunistycznej

RZYM (PAP). — Sekretariat Komunistycznej Partii Włoch komunikuje, że na dzień 15 — 17 marca zwołano do Rzymu sesję Komitetu Centralnego Partii.

Porządek dnia przewiduje m. in. sprawę walki narodu włoskiego o pokój, omówienie sytuacji gospodarczej kraju, walkę związków zawodowych z pracodawcami o poprawę bytu mas pracujących oraz kwestie organizacyjne. Duże zainteresowanie budzi również fakt, że równocześnie przywódcy socjalistów włoskich Nenni przedstawi w parlamencie swą znaną interpelację w sprawie polityki zagranicznej rządu.

Delegacja polska przybyła do Pragi

PRAGA (PAP). — W poniedziałek przybyła do Pragi delegacja polska z wiceministrem rolnictwa Tkaczowem na czele.

Delegacja weźmie udział w wielkich uroczystościach organizowanych z okazji Tygodnia Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej.

Przewodnicząca Światowej Federacji Demokratycznych Kobiet

Uroczysta Akademia w Stolicy ku czci Międzynarodowego Dnia Kobiet

WARSZAWA (PAP) Ponad 5 tys. kobiet z całej stolicy, delegacje kobiet wiejskich i delegacje kobiet z innych miast wzięły udział w uroczystym otwarciu Akademii, poświęconej Międzynarodowemu Dniu Kobiet uczestniczył przedstawiciel Rządu w osobie wiceministra Baranowskiego, przedstawiciele partii, organizacji społecznych, korpusu dyplomatycznego i delegacje kobiet czechosłowackich.

W prezydium zasiadły przewodnicząca Z. Gł. Ligi Kobiet dr Irena Sztachelska, wiceprzewodnicząca — wicemin. Eugenia Pragierowa, wicemin. Eugenia Krassowska, prof. Zanna Kormanowa i szereg innych znanych działaczek ze wszystkich dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego.

W niezwykle uroczystym nastroju obecni wysłuchali obszernego referatu przedstawiającego rolę kobiety w państwach demokracji ludowej ze Związkiem Radzieckim na czele — poniżającą wegetację kobiet w państwach kapitalistycznych, który wygłosiła wicemin. Pragierowa.

Referat nagrodzono hucznymi oklaskami, wznosząc okrzyki na cześć Zw. Radzieckiego, Prezydenta R. P. Bolesława Bieruta i na cześć Polski Ludowej.

W dalszym ciągu akademii głos zabierały przedstawicielki Kobiet Czechosłowacji i delegatki z różnych terenów kraju, które podsumowały osiągnięcia organizacji kobiecych w swoich okręgach.

Premier Attlee opuścił Berlin

BERLIN (PAP). — Po dwudniowym pobycie w Berlinie udał się stamtąd w drogę powrotną do Londynu premier Attlee. Przeprowadził on szereg rozmów z przedstawicielami anglosaskich i francuskich władz okupacyjnych oraz z politykami niemieckimi.

Rozmowy dotyczyły m. in. pozycji części Niemiec w Zachodniej Europie i poprawek granicznych w Zachodnich Niemczech.

Irańscy dziennikarze skazani

PARYŻ (PAP). — Agencja France Presse donosi z Teheranu o ogłoszeniu tam wyroku w procesie przeciwko trzem postępowym dziennikarzom.

Oskarżonym wymierzono karę od 1 do 5 lat więzienia.

Kobieta w Związku Radzieckim

Kobiety radzieckie obchodzą w tym roku dzień 8 marca w warunkach wielkiego rozkwitu swojej ojczyzny.

Wyniki trzeciego roku powojennej pięcioletki, jeszcze raz potwierdziły przed całym światem przewagę ustroju socjalistycznego, zdolnego do pokonania wszelkich trudności i zapewnienia ludziom pracy nieustannego wzrostu dobrobytu i kultury.

Kobieta radziecka jest równo uprawianym, czynnym budowniczym społeczeństwa komunistycznego i reprezentuje w państwie radzieckim — wielką siłę.

250.000 kobiet pracuje w piśmie w charakterze dyrektorów przedsiębiorstw przemysłowych, inżynierów i techników.

Wszystkim dobrze są znane nazwiska nowatorów przemysłu, mistrzów w dziedzinie wysokiej wydajności pracy — tkaczki Marii Wołkowej, brygadiera oddziału budowy podwozi w fabryce małowatrazowych samochodów — Anny Kuźniécowej, doskonałego maszynisty parowozu — Heleny Czuchniuk. Kobiety te mają tysiące i miliony naśladowczyń.

Walka o przedterminowe wykonanie planu pięcioletniego z każdym dniem rodzi nowe bohaterki pracy i nowatorki produkcji.

Na niezmiernych polach kolechowych, kobieta radziecka daje przykład wzorowej pracy w polu i na fermie. 15.000 kobiet jest przewodniczącymi kolechów, 359.000 kieruje brygadami pracującymi w polu i fermie hodowlanych, 250.000 pracuje w charakterze kierowniczek brygad traktorowych, jako

traktorzystki i kombajnarki 745 kolechowni i robotnic sowchozów nosi zaszczytny tytuł Bohatera Pracy Socjalistycznej. Wśród nich znajdują się kobiety, których doświadczenie wzbogaciło radziecką naukę agronomiczną. Do takich należą: syberyjska kolechownia Anna Jutkina i znana traktorzystka ukraińska — Pasaż Angelina.

Nie mniejsze są osiągnięcia kobiety radzieckiej na froncie nauki i kultury.

Kobiety radzieckie wykorzystują w całej pełni daną im przez stalinowską konstytucję możliwość kształcenia się: na wyższych uczelniach stanowią obecnie mniej więcej połowę studentek. W instytucjach oświatowych pracuje dwa miliony kobiet, ponad milion kobiet pracuje w służbie zdrowia. Kobiety stanowią 42,2 proc. specjalistów z wyższym wykształceniem 35.000 kobiet pracuje w instytucjach naukowo-badawczych i laboratoriach. W instytucjach naukowych Akademii Nauk ZSRR pracuje około 4.000 kobiet.

262 kobiety radzieckie otrzymały premie stalinowskie za osiągnięcia w dziedzinie nauki, techniki, literatury i sztuki.

Kobiety radzieckie biorą jak najżywszy udział w życiu politycznym tego kraju.

W skład Rady Najwyższej Związku Radzieckiego wchodzi 277 kobiet. Cyfra ta przewyższa liczbę posłanków we wszystkich innych parlamentach świata.

Wiceministrem przemysłu metalowego ZSRR jest Helena Dżaparidze, wiceministrem ochrony zdrowia — Maria Kowrigina, mini-

strem kinematografii Republiki Estońskiej — Olga Lauristin, ministrem ubezpieczeń społecznych Republiki Turkmeńskiej — Azja Atakapesowa, ministrem obrony zdrowia w Azerbejdżanie jest Klubra Faradzowa.

Wychowane przez partię Lenina — Stalina kobiety radzieckie bohaterko bronili na froncie swojej socjalistycznej ojczyzny, swojej wolności i szczęścia swoich dzieci. Za czynny bojowy na froncie i w oddziałach partyzanckich 120.000 kobiet odznaczono orderami i medalami Związku Radzieckiego, a 69 kobietom nadano tytuł Bohatera Związku Radzieckiego.

Kobiety radzieckie w dniu 8 marca zwracają się ze słowami przyjaźni i solidarności do swoich sióstr zagranicą, z których większość żyje jeszcze w ciężkich warunkach kapitalizmu, a wiele milionów pod jarzmem kolonialnego ucisku.

Kobiety radzieckie z radością i zadowoleniem obserwują pracę kobiet krajów demokracji ludowej i życzą im dalszych sukcesów. Są całą duszą i sercem z kobietami Hiszpanii, Grecji i Chin, Wietnamu, Indonezji i innych krajów kolonialnych, które prowadzą bohaterką walkę o niezależność narodową, o wolność i demokrację.

300 tysięcy junaczek SP utrwali zdobycze Polski Ludowej

Rozkaz dzienny komendanta Służby Polsce

WARSZAWA (PAP). — Komendant główny „Służby Polsce”, płk. Edward Braniewski wydał w związku z Międzynarodowym Dniem Kobiet rozkaz specjalny do instruktorów i junaczek „SP”.

„Dzień 8 marca — czytamy w rozkazie — stał się dla demokratycznych kobiet całego świata, dniem, w którym manifestują one swą międzynarodową solidarność w walce z podżegaczami wojennymi o trwałą pokój i postęp.

W dniu tym kobiety polskie wraz z kobietami całego świata wyrażają swą wdzięczność dla wielkiego Związku Radzieckiego — obrońcy pokoju, potężnego sojusznika i wiernego przyjaciela wszystkich ludzi miłujących pokój.

„Dzięki zwycięstwom demokracji ludowej w Polsce — brzmią dalej słowa rozkazu — kobiety pracujące uzyskały po raz pierwszy w historii możliwość aktywnego udziału w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym.

Ramię w ramię z kobietami pracującymi całego Polski staje 300-tysięczna armia junaczek „SP”, niosąc swój poważny wkład w dzieło budowy radosnego jutra ludowej ojczyzny”.

Czwarta rocznica rządów demokratycznych w Rumunii

BUKARESZT. W dniu 6 marca r. minęła 4 rocznica dojścia do władzy pierwszego w Rumunii rządu demokratycznego — rządu Petru Grozy. Społeczeństwo rumuńskie obchodziło uroczystości tę ważną w życiu narodu rocznicę. Wszystkie dzienniki ogłosiły artykuły, poświęcone osiągnięciom rządu demokratycznego w tym okresie.

Intelektualiści brytyjscy w obronie pokoju

NOWY JORK (PAP). Podano tu do wiadomości, iż wielu wybitnych intelektualistów brytyjskich, którzy brali udział w Kongresie Wroclawskim, zapowiedziało również udział w międzynarodowym kongresie intelektualistów w obronie pokoju, rozpoczynającym się 25 marca r.

KP Holandii do kobiet holenderskich

HAGA (PAP) — Komitet Centralnej Partii Komunistycznej Holandii ogłosił odezwę do kobiet holenderskich, w której nawołuje je do przeciwstawienia się akcji podżegaczy wojennych i wzmocnienia wysiłków w celu utrwalenia pokoju.

Komitet wzywa także kobiety holenderskie, aby zażądały natychmiastowego wycofania wojsk z Indonezji i zaprzestania wojny na tym obszarze, prowadzonej wyłącznie w celach imperialistycznych.

Chłopi polscy opowiadają co widzieli na Ukrainie

Jednym z członków delegacji chłopów polskich, która zwiedziła kolechowy ukraiński był Stanisław Wierczok, z gminy Kampanos. Posłuchajmy co Stanisław Wierczok opowiada o swym polycie na Ukrainie.

„Wcale się nie spodziewałem, że to tak może być w tych kolechach! Ale opowiem wam com widział naocześnie.

„Chłopi tam ubrani są ciepło, wszyscy chodzą w butach. Najwięcej chciałem zobaczyć, jak chłopci żyją tam naprawdę. Chodziłem więc wszędzie sam; wlaźłem nawet do gumna i na strychy do kolechowników. Poroźmiewałem się z nimi doskonale: języki przecież podobne, ja dwa słowa po polsku, oni dwa słowa po ukraińsku, a reszta na mięso...

„Wlaźłem do jednego kolechownika w „Zdobycy Października” na taki stryżek. Stoją

dwa worki kukurydzy, mąka, owoce suszone. W skrzyńcach leżą polcie wędzonej słoniny i szynki. Przy domku mają ogródek na 70 arach. Trzymają krowę, dwie świnki, kury.

„Wszedłem też do jednej dość biednie wyglądającej chałupki. Mieszka sobie dwoje starszuchów. Okazuje się, że to emeryci — bo kolech daje emeryturę tym, co nie mogą pracować. A w spichrzu u starszuchów też leży mąka, kukurydza, słonina, i tyle tego, że na cały rok.

„Pytam się tam jednej dójki na fermie hodowlanej: co ty zarabiasz. Powiada, że dostaje 12 litrów mleka dziennie i jeszcze pieniądze, zboże i mięso za „trudni” (dni pracy) no i premia. Sprawdziłem u brygadzysty czy to prawda. Tak, prawda!

„Pytam się jednego chłopca, co robił zanim wstąpił do kolechów. Miał 3 ha gruntu, robił u bogatych chłopów — i na życie nie starczało. A teraz ma wszystkiego pod dostatkiem. Bo tam jest zasada: kto więcej robi, ten lepiej zarabia.

„Byliśmy w kolechzie im. Wasiliewa niedaleko Kijowa. Niemcy nie zostawili w nim kamienia na kamieniu, ale po wojnie wybudowano tam już 72 nowe domki 3, 4 i 5-pokojowe. Do my są ładne. Wierandy na rzeczonych słupkach, czerwona dachówka, rzeźbione ramy okienne i balki. Wszystko w ich stylu ludowym, a każdy domek inny — taki — jaki sobie kolechownik kazał wybudować architektowi. Kosztuje taki domek 10 do 22 tys. rubli, na budowę państwo daje bezprocentową pożyczkę. Na przyszły rok wybudują ich jeszcze paręset.

„Nie ma w tych domkach stryżków, tylko spichrze. Otworzyła mi córka jednego kolechownika ich spichrz. Ja na całą ziemię nie przygotowałem tyle, ile im zostało zapasów teraz, na przedwiośnie. A przecież nie było jeszcze rozdzielania z pracy za te trudności! Pytam się ich: A

Elektryczny kombajn kuchenny na wystawie gospodarstwa domowego w Moskwie

W gmachu Moskiewskiej Rady Miejskiej otwarto interesującą wystawę, na której zdemontrowano maszyny i urządzenia, ułatwiające pracę kobiet przy prowadzeniu gospodarstwa domowego. Zgromadzono setki rozmaitych przyrządów, począwszy od maszynki do obierania ziemniaków aż do skomplikowanego elektrycznego „kombajnu” kuchennego, składającego się z 24 rozmaitych aparatów, przy pomocy których można szatkować kapustę, zagniatć ciasto, mleć mięso na kotle i t. d. Większość eksponatów — to maszyny i przyrządy, produkowane w dużych ilościach i które można nabywać we wszystkich sklepach moskiewskich.

Wśród zwiedzających wystawę przeważają oczywiście kobiety. Z uwagą oglądają przedmioty, ułatwiające sprzątanie mieszkania. A więc — specjalne gąbki do zmywania ścian, maszyny do zmywania podłóg najnowsze go typu, odkurzacze, przyrządy do ścierania kurzu z gyzmów i t. d.

Dalej widzimy na wystawie dwa modele maszyn do prania, wyprodukowane w moskiewskiej fabryce „Gazoparat”. Jedną z tych maszyn pierze 2 i pół kg lograma białizny, drugą — 5 kg i więcej. Maszyny te poruszane są elektrycznością, woda natomiast nagrzewana jest przy pomocy gazu. Wyprana białizna suszy się w specjalnej maszynie do suszenia. Dzięki tym maszynom pranie białizny — ta najcięższa bodźca z prac domowych — może być całkowicie zmechanizowana.

A oto suszarka do naczyń, wykonana z ocynkowanego drutu. Na pierwszy rzut oka jest to gróbniak, ale leżąc czasu zaoszczędza kobiecie, zwłaszcza kiedy ma ona większą rodzinę. Prócz tego, suszenie naczyń jest o wiele bardziej higieniczne, niż wycieranie ściereczką.

Zdemontrowano też wiele pożytecznych drobniaków. Zwiędnięte wystawę kobiety zatrzymują się zwłaszcza przed stołem, na którym rozmieszono rozmaite garnki i rondle. Szczególnie zainteresowanie budzi garnek, który na pierwszy rzut oka

może się wydawać nieco zbyt duży. Po zdjęciu przykrywk, okazuje się, że w garnku tym gospodyni może gotować równo cztery potrawy: zupę, drugą i trzecią danie. W przygotowaniu potraw dopomagają kobietom rozmaite przyrządy ułatwiające szatkowanie i przecieranie jarzyn.

Wystawiono również przedmioty przeznaczone specjalnie dla wsi.

Na wystawie widzimy dużo rozmaitych modeli naczyń aluminiowych, emalowanych i porcelanowych. Są tu i maleńkie łyżeczki do parzenia herbaty, wykonane z aluminium i nierdzewnej stali, miedziane i wianienki z ocynkowanego żelaza. Duży wybór garnków, dzbanków do mleka, filiżanek. Wszystko ładnie i w dobrym gatunku.

Wystawa jest dobitnym dowodem starania przemysłu radzieckiego o ułatwienie i przyspieszenie pracy kobiety w domu. Ułatwienie domową pracę kobiety, uczynienie jej bardziej wydajną — to znaczy umożliwić radzieckiej kobiecie większy udział w życiu społecznym.

W. Ażciew 78 Daleko od Moskwy

— Twoja przyjaźń jest mi bardzo droga i dlatego wypiję za nią z radością — powiedział Żaikind podnosząc kieliszek.

Siedzieli jeszcze długo. Dawno już karafki i zakąski były odstawione na bok. Obecnie obydwaj niemilosierdzie dymili, zielony dym od papierosów unosił się ku górze, a w dużej popielnicy nagromadził się stos niedopałków.

— Przemówienie Stalina dodało nam wszystkim rozum i siły. W takie dni człowiek staje się o głowę większy! On wie, kiedy jego słowo staje się szczególnie narodowo ważne. Powiedział: zwyciężymy — i napewno zwyciężymy. Słowa jego zawsze sprawdzają się. I niechaj dwa miliardy mieszkańców kuli ziemskiej pomyślą o naszej sile.

Obecnie jedynie nasz Stalin i najbliżsi jego współpracownicy zdolni są spojrzeć naprzód w przyszłość, poza granice wojny. Ale i nam pospolitym ludziom radzieckim nie zaszkodzi pomyśleć o przyszłości. Nie byłibyśmy uczniami Lenina, gdybyśmy przypuszczali, że wraz z usunięciem Hitlera nastąpi pokój na ziemi. Nas czeka jeszcze bardziej naprężona walka. Ciekawe jak długo będzie trwała, jaki będzie jej rozmach i jakie przyberze formy. I jaki będzie nasz udział w tej walce, a co pozostanie dla przyszłych pokoleń bolszewizmu?

— My z tobą na przykład należymy do drugiej zmiany. Ale wyrosły już milionowe zastępy trzeciej zmiany

— młodzi ludzie w rodzaju Kowszowa, Tani Wasylczenko, Terechowa, Rogowa. A za nimi podążają czwarta i piąta zmiana. Za przykładem Stalina powinniśmy wszystko co mamy najlepszego oddać celem należytego wychowania ich. Wszak przyjdzie i godzina naszego fizycznego końca, tak że chcąc niechcąc wypadnie cały ciężar sprawy położyć na ich młode barki. Naszym świętym obowiązkiem jest uczynić tak, ażeby oni pozostali na zawsze silni, nieustraszeni, wytrwali i gotowi do walki o komunizm aż do pełnego zwycięstwa!..

Mimowoli przyjaciele przeszli na tematy związane z budową. Tutaj na nich, jako na najstarszych leżała wielka odpowiedzialność za ludzi, za ich pracę. Rozmawiali o sposobie zwalczania trudności, o metodach gospodarstwa i partyjnego kierowania ludźmi..

— Ty obchodzisz się delikatnie z ludźmi i trzęsiesz się nad każdym — to dobrze, — powiedział Batmanow. — Ale czy nie jesteś zbyt pobłażliwy dla niektórych? Wiemy, że myślisz stale o tych co zginęli na wojnie i dlatego zwiększa się twoja troska o tych co pozostali przy życiu. I to jest słuszne! Przecież czasem jakimś średniemu pracownikowi, który nie umie pracować — jako radzieckiemu człowiekowi należy pomóc, podciągnąć go, wychować. Ale czy w ten sposób nie powstaje szkodliwa tolerancja wobec ludzkich wad i słabości? Czy ludzi nie psuje takie współczucie?

— Podaj mi przykłady Wasyli — zażądał Żaikind. — Czyż w przeciwnym razie nie zrozumiemy się nawzajem.

— Na przykład Jefimow. Litujesz się nad nim, czujesz odpowiedzialność za jego los, a w rezultacie w całej tej sprawie jest coś niewłaściwego. Z szacunku do ciebie nie wtrącam się na razie do gospodarstwa trzeciego punktu. Niechaj punkt ten podlega tobie.

— Co ci się wydaje tam niewłaściwym?

— Człowiek musi wywalczyć sobie prawo do tego, żeby się nazywał kierownikiem i żeby nim rzeczywiście być. Jak z Jefimowa jest kierownik? Ma pod sobą setki ludzi, ale on zatracił się i nie potrafi nimi kierować. Raczej im przeszkadza gdyż praca ich jest trudna i potrzebny im jest energiczny naczelnik.

— Wkrótce tam wszystko będzie w porządku.

— Oczywiście. Tobie starczy sił i na to. Niepodo-bieństwem jest aby na punkcie położonym tak blisko zarządu panował bałagan. Jednakże porządek powstanie tam nie dzięki Jefimowowi ale raczej pomimo niego. Już dzisiaj na podstawie rozmów z punktem przewiduję jak tam się ułożą sprawy, jeśli Jefimow pozostanie na miejscu.

— A mianowicie?

— Tiemkin, sekretarz organizacji partyjnej zupełnie zastąpi kierownika punktu. Odczuł twoje poparcie i już od dnia dzisiejszego wziął kierownictwo w swoje ręce. I powiedz mi jaki pożytek będzie z twojego współczucia? Punkt zostanie doprowadzony do porządku, a Jefimow pomyśli że to on jest bohaterem i że to on, Jefimow obraca kulę ziemską wokół swojej osi. A jednakże w nim samym nic się nie zmieni i on pozostanie naczelnikiem tylko z nazwy. Pozostanie nadal słabym człowiekiem i to okaże się przy następnym poważnym doświadczeniu. Przypuśćmy, że budowa jest skończona i Jefimow został przeniesiony na inną, trudniejszą budowę. Cóż on wtedy uczyni, jeśli ciebie nie będzie obok? Kto go pożałuje i zgodzi się wziąć na siebie wykonywanie jego obowiązków?

— Czy proponujesz, aby go zwolnić?

Milion członkiń Ligi Kobiet w Polsce

pracując owocnie dla kraju i dla pokoju świata

(Wywiad z przewodniczącą Zarządu Głównego Ligi Kobiet — dr. Ireną Sztachelską)

W związku z Międzynarodowym Dniem Kobiet, przedstawicielka PAP przeprowadziła z przewodniczącą Zarządu Głównego Ligi Kobiet dr. Ireną Sztachelską wywiad, obrzucający działalność Ligi.

W swej deklaracji ideowej — oświadczyła dr Sztachelska — wysunęła Liga trzy naczelnne zadania: wciągnięcie kobiety do twórczej pracy nad odbudową społeczną i gospodarczą kraju; wychowanie jej na świadomego, pełnowartościowego członka społeczeństwa Polski Ludowej i pomoc kobiecie w trudnych warunkach życiowych, wynikających ze skutków wojny i okupacji.

Solidaryzując się z międzynarodowym obozem pokoju ze Związkiem Radzieckim na czele — Liga Kobiet wysunęła hasło walki o trwały pokój.

Liga liczy obecnie już przeszło milion członkiń zorganizowanych w 16.108 kołach. W roku ub. Liga wspólnie ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej wkroczyła również na wieś. W 8 tys. koł gospodyń wiejskich zrzeszono już 180 tys. kobiet.

Zgodnie ze swymi założeniami Liga kładła główny nacisk na podnoszenie ogólnego poziomu kulturalno-oświatowego kobiet oraz uświadamianiu ich pod względem społecznym i politycznym.

W roku 1948 czynne były 202 świetlice ligowe, w których pracowało systematycznie 440 zespołów. Wygłoszono 31.637 referatów i pogadanek i urządzono 5.634 akademie i obchody. Szczególnie liczne były zebrania kobiet poświęcone sprawozdaniu z Kongresu Zjednoczenia i Budapesztańskiego Kongresu Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet, połączone z manifestacjami na rzecz trwałego pokoju. Liga prowadziła również walkę z analfabetyzmem, rejestrując kobiety niepiśmienne i kierując je na kursy dla analfabetów.

Ważnym odcinkiem pracy Ligi było przysposobienie do pracy zarobkowej kobiet nie posiadających kwalifikacji zawodowych. Szkolenie prowadzono na specjalnych kursach, obejmujących 28 różnych zawodów. W 1948 roku kursy ukończyło 8 tys. kobiet. Cześć ich znalazła zatrudnienie w placówkach pracy zorganizowanych przez Ligę. Inne absolwentki kierowano do różnych zakładów pracy, stosownie do nabytych umiejętności. Prócz tego doszkolono zawodowo 21 tys. i przeszkolono w gospodarstwie domowym 8 tys. kobiet.

W ramach opieki nad matką i dzieckiem Liga prowadziła 42 izby dworcowe, przez które przeszło ponad 254 tys.

matek i dzieci, 15 żłobków, 18 przedszkoli, 2 schroniska dla kobiet, jedną poradnię i jeden dom matki i dziecka. Nadto zorganizowała we własnym zakresie 16 kolonii letnich dla dzieci, 12 półkolonii i jeden dom turnusowy.

Dla uczczenia Międzynarodowego Dnia Kobiet Liga zainicjowała współzawodnictwo pracy zarówno w dziedzinie produkcji, jak i prac kulturalno-oświatowych. Meldunki o wynikach tego współzawodnictwa zostaną złożone na uroczystej akademii w Warszawie w dniu 7 bm.

Liga Kobiet jest członkiem Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet. Jakie są cele Federacji i jaki jest wkład Ligi do realizacji tych celów?

SFDK obejmuje przeszło 90 milionów kobiet, zorganizowanych w 56 krajach. Stawia ona sobie za główny cel walkę o pokój, wolność i demokrację na świecie. Broni praw politycznych i gospodarczych kobiet oraz praw dziecka.

Liga Kobiet bierze czynny udział we wszystkich pracach Federacji. Przedstawicielki uczestniczyły w konferencjach i kongresach w różnych państwach europejskich. Na odbytym w grudniu ub. roku Kongresie SFDK znaczne nie polskiej organizacji kobie-

tej znalazło wyraz w wyborze jej przedstawicieli do władz Federacji. Jedną z 7-miu wiceprzewodniczących SFDK została wybrana wiceprzewodnicząca Zarządu Głównego Ligi Kobiet dr Eugenia Pragerowa, do Rady Naczelnej i Komitetu Wykonawczego Federacji weszły: przewodnicząca Zarządu Głównego L. K. dr Irena Sztachelska, wiceprzewodnicząca Edwarda Orłowska oraz członkini Prezydium Zarządu Głównego L. K. Irena Piwowarska.

Co Liga Kobiet wysuwa na czoło swoich prac w najbliższym okresie?

W huku setek krosien, w bawelnianym pyłe przedział, pochylone nisko nad maszyną, fabrycznej szwalni, czy nad frezarką w fabryce metalowej — pracują kobiety. Spotykamy je dzisiaj w każdym zakładzie pracy i na wszystkich stanowiskach i to pracujące nie mniej wydajnie od mężczyzn nawet w tych zawodach, które przed wojną uchodziły za typowo „męskie”, jak np. górnicstwo, czy przemysł metalowy.

Polska Ludowa, jako jedno ze swych hasel programowych, wysunęła zasadę całkowitego równouprawnienia kobiet i realizuje je z całą konsekwencją. Nie ma bowiem socjalizmu bez

„Będziemy się starały wzmocnić naszą pracę na wszystkich odcinkach. Za szczególnie ważne uważamy rozszerzenie i pogłębienie pracy kulturalno-oświatowej, zwiększenie liczby kursów szkolenia zawodowego, intensyfikację współzawodnictwa pracy. Szczególną uwagę skupujemy na aktywizację prowadzoną wespół ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej kół gospodyń wiejskich w celu wzmocnienia kobiecego współzawodnictwa w gospodarstwie rolnym, a zwłaszcza w akcjach „H”.

Z. Ciesielska

Robotnice łódzkie

pracą przy warsztatach biorą udział w walce o pokój i dobrobyt

W Polsce Kongres Zjednoczeniowy wytknął jasną drogę przed nami — kobietami. My, kobiety musimy iść w pierwszych szeregach budowniczych Socjalizmu. Dlatego też dzień 8-my marca robotnice łódzkie obchodzą pod hasłem walki o pokój, o podniesienie jakości produkcji, o oszczędność. Będziemy budowały Polskę potężną, bogatą i szczęśliwą, gdzie nie będzie wyzysku człowieka przez człowieka. Nie zawiedzie my zaufania, jakie pokłada w nas Rząd Ludowy i Polska Zjednoczona Partia Robotnicza. Pracy poświęcimy wszyst-

kie siły, wytrwałość, odwagę. Robotnice, chłopki, inteligentki pracujące, intelektualistki, wzmocnimy naszą pracę, podniosmy w masach świadomość ideologiczną i polityczną. Bierzymy masowy udział we współzawodnictwie pracy, podnosimy ją do jakości produkcji, walczymy o oszczędność.

Żony naszych przodowników pracy, gospodynie domowe, nie stojąc na uboczu wstępujcie w szeregi Ligi Kobiet, by pomóc nam w wszystkim przy budowie lepszego jutra.

Cześć przodownikom pracy! Niech żyje światowa Demokracja. Pracy poświęcimy wszyst-

Twórcza rola kobiety w Polsce Ludowej

W huku setek krosien, w bawelnianym pyłe przedział, pochylone nisko nad maszyną, fabrycznej szwalni, czy nad frezarką w fabryce metalowej — pracują kobiety. Spotykamy je dzisiaj w każdym zakładzie pracy i na wszystkich stanowiskach i to pracujące nie mniej wydajnie od mężczyzn nawet w tych zawodach, które przed wojną uchodziły za typowo „męskie”, jak np. górnicstwo, czy przemysł metalowy.

Polska Ludowa, jako jedno ze swych hasel programowych, wysunęła zasadę całkowitego równouprawnienia kobiet i realizuje je z całą konsekwencją. Nie ma bowiem socjalizmu bez

kobiet — jak stwierdził Lenin. I nie ma pełnego równouprawnienia kobiety bez socjalizmu. W r. 1937 zatrudniłyśmy w przemyśle 160 tysięcy kobiet, obecnie zatrudnionych tam jest 336 tysięcy, a niemal 850 tys. kobiet zorganizowanych jest w związkach zawodowych. Kobiety aktywizują się coraz bardziej w pracy związkowej i liczą kobiety w radach zakładowych i władzach związków zawodowych coraz bardziej odpowiada ilości zatrudnionych.

W Technicznych przemysłowych, gdzie najzdolniejsi robotnicy przygotowują się do objęcia odpowiedzialności do ich zdolności stanowią — daje się również sta-

tnie zauważyć znaczny wzrost odsetka kobiet. I tak np. w Technikum Włókienniczym w Łodzi, podczas, gdy na pierwszym turnusie ilość słuchaczek-kobiet nie przekraczała 8 proc. — obecnie jest ich około 20 procent.

Mocną pozycję mają kobiety we współzawodnictwie pracy. Nazwiska przodownic pracy takich jak Switoniakowa, Gołogowska, Gierowa — znane są całej Polsce na równi z nazwiskami przodowników pracy Bugdola czy Zielińskiego.

W przemyśle węglowym bierze między innymi udział we współzawodnictwie pracy 7.480 kobiet. Ostatnio spośród pro-

downic, pracujących w kopalniach, wysunęło się na czoło ponad 4.500 kobiet, które wykonują nową normę średnio w 150 — 160 proc.

Poważne wyniki uzyskują również przodownice, zatrudnione w zakładach pomocniczych przemysłu węglowego. I tak w fabryce maszyn „Moj”, nawijaczka, Elżbieta Garus, wykonała ostatnio normę w 172 proc., frezer, Lucja Burczyk, wykonuje 115 proc. nowej normy.

W fabryce maszyn i sprzętu górniczego „Montana” spawaczka Pokowska, uzyskała 122,5 procent normy, tokarz, Jadwiga Rojek — 116,3 procent.

Wzrasta również stale polityczne uświadomienie kobiet. Rosną szeregi kobiet aktywistek partyjnych i wśród delegatów na Kongres Zjednoczeniowy Partii Robotniczych wiele bardzo było kobiet, zasłużonych działaczek partyjnych i przodownic pracy.

Mianowanie doświadczonych i zdolnych robotnic na odpowiedzialne stanowiska w przemyśle, nie jest jedynym wyrazem awansu społecznego kobiet w Polsce. Polska Ludowa wciąga coraz więcej kobiet w proces produkcji, daje masom kobiecym możliwość pogłębienia swej wiedzy, uzyskania lepszych, kulturalniejszych warunków życia, wyrwa je z letargu zapadłych wiosek, zaśnie działy miasteczek do pełnego, pozytywnego życia. Szczególnie mobilizując działa tu Partia, przekształcającą kobietę w aktywnego członka społeczeństwa, otwierając przed nią nowe horyzonty i nowe możliwości.

Rośnie ilość kobiet w szkołach partyjnych i rośnie ilość uświadomionych kobiet na wsi, która pod tym względem była u nas szczególnie upośledzona. Podczas wyborów Związku Samopomocy Chłopskiej do zarządów gromadzkich i gminnych, ilość wybranych kobiet sięgała w niektórych województwach 19 proc. (np. szczecińskie), 16,1 proc. (wrocławskie), 15 proc. (katowickie) itp. Ilość członkiń Kół Gospodyń ZSCh wzrosła w ciągu ostatniego roku z 35.151 czł. do ponad 190.000 członkiń.

Nie ma w Polsce stanowisk, niedostępnych dla kobiet. Miejska Rada Narodowa w Krańniku dokonała wyboru przewodniczącej MRN w osobie Heleny Bo maszczak. Burmistrz miasta Kwidzyna została, tow. Krupowa, znana z intensywnych prac w dziedzinie opieki społecznej i w Lidze Kobiet. Prezydentem m. Poznania jest również kobieta.

Donosimy jest wkład kobiet polskich w podnoszenie poziomu gospodarczego i kulturalnego naszego życia zbiorowego. Opieka nad matką i dzieckiem w organizacjach się coraz liczniej ośrodkach zdrowia, dziecięcych i żłobkach, budowanie świetlic i domów kultury, uczestniczenie i popieranie wszelkich, podejmowanych przez rząd, wielkich akcji, mających na celu ochronę interesów świata pracy — oto odcinki działalności polskich kobiet. Coraz czynniejszy zaś i coraz liczniejszy udział kobiet w przebudowie gospodarczej i społecznej naszego kraju świadczy najlepiej o tym, jakie Polska Ludowa otwiera przed kobietami możliwości.

Wiele można zmienić na lepsze

Korespondenci fabryczni „Głosu” o gospodarce w PZPJG Nr 8

Dwóm naszym korespondentom fabrycznym z PZPJG nr 8 tow. S. Trzaska z Centrali i tow. L. Strzeleckiemu z oddziału przy ul. Dąbrowskiego powierzyliśmy zadanie dokonania oceny pracy swych rodzimych zakładów pod kątem widzenia oszczędności.

By móc jak najobiektywniej wypełnić swoje zadanie towarzysze postanowili za zgodą administracji zamienić się na przeciąg kilku godzin miejscami pracy. A więc tow. Trzaska spędził pół dnia na Oddziale, a tow. Strzelecki pół dnia w Centrali. Oto jakie spostrzeżenia poczynili towarzysze korespondenci.

OGÓLNY OBRAZ JEST ZADOWALAJĄCY, ALE WIELE MOŻNA ZMIENIĆ NA LEPSZE — PISZE TOW. S. TRZASKA

Ogólny obraz naszego Oddziału przy ul. Dąbrowskiego 17-21 jest zadowolający. Wszędzie panuje wzorowy porządek. Oddział wymaga jednak przeprowadzenia całego szeregu inwestycji. Wpłynęło by to na podwyższenie jakości produkcji. Trzeba bowiem stwierdzić zupełnie obiektywnie, że Oddział ma ostatnio zbyt duży procent odpadków. Prawda, że jest to w dużym stopniu winą dostawcy półfabrykatu — Państwowej Fabryki Sztucznej Jedwabiu

w Tomaszowie. Włókno sztuczne, które Oddział ostatnio otrzymał, było mokre i zawierało dużo niezmielonej celulozy. Wskutek tego nie można było z niego zrobić równej taśmy i równego niedoprędu. Straty wynikłe z tego powodu równają się prawie czwartej części otrzymanego półfabrykatu.

To jednak nie zamyka jeszcze kręgu przyczyn wzrostu odpadków. Można je znaleźć również na przedziałni. Z powodu złego napuszczenia na cewkę pierwszych nici wątek źle chodzi, lub płącze się, utrudniając pracę tkaczom i powodując dużą stratę czasu.

Nie bez winy są również przedki na wrzecieniacach, które często puszczają pojedynczy niedoprędu. Z takiego niedoprędu nie można oczywiście wyciągnąć pożądanego numeru, co jest jedną z przyczyn powiększenia ilości odpadków. Wśród nich można znaleźć całe lub na wpół tylko wyrobione szpulki, co jest na joczywistszym marnotrawstwem.

Zobaczmy teraz, jak wygląda ekspedycja wątku. Pomieszczenie, w którym daje się tkaczom przedę, jest stanowczo za małe. Nie ma gdzie postawić koszy, do których by rozsortowywano cewki. Przez to właśnie trzeba specjalnie zatrudniać kilka robotnic zajmujących się sortowaniem cewek wrzucanych do jednego kosza. Na tę niepotrzebną pracę Oddział traci około miliona złotych rocznie. Ponadto w ekspedycji nie ma komu zająć się brakowaniem szpułek, przez co tkacze muszą sami to robić i marnować czas.

Jeśli już mowa o tkaczach, to należy wspomnieć o wielowarsztatowcach w tkalni. Wiele kłopotu sprawiają im niewłaściwie nawijane szpulki. Są zbyt małe. Może nie od razu, ale przynajmniej stopniowo należałoby przejść na szpulki 180 mm.

Wiele jeszcze można zoszczędzić na naszym Oddziale przy ul. Dąbrowskiej. Trudno wymyślić wszystkie możliwości. Muszą jednakże wspomnieć o niezycznej windzie i o robotnikach dźwigających na swych barkach skrzynki z dołu do góry i spowrotem, o magazynie na sztuczne włókno, będącym raczej pełną wilgoci szpą i o sznurkowni, która znajduje się w opłakanym stanie. Sznurki wrzecionowe posiadają tyle pęków, że są po prostu utrapieniem robotników.

NA 1.650 KG. PRZĘDZY — 27 KG. ODPADKÓW. TOW STRZELECKI — O CENTRALI PZPJG Nr 8

Centrala nasza nastawia się obecnie na wydawnicze zwiększenie produkcji. W tym celu montowana jest obecnie nowa suszarnia. Jest to przedsięwzięcie godne pochwały. Ale obok tego dostrzegłem na wątkarni dość dużą stratę surowca, co znów zasługuje na nagany. Na ogólną ilość wydawaną w ciągu tygodnia przedży (1.650 kg.) do odpadków idzie 27 kg. Przy czyna jest fakt, że kosze do

wydawania przedży są bardzo zniszczone. Te zniszczone kosze właśnie powodują znaczny odsetek zepsutej przedży.

Tkalnica żali się na zły stan osnow. Szczególnie na nierównomierne ich krochmalenie. Robotnicy nie są w stanie (jak twierdzą) wyrobić wymaganą ilość primy.

Fabryczna przedży dotkliwie odczuwa „brak światła”. Oczywiście nie wpływa to dodatnio na jakość produkcji, a więc jednocześnie na wysokość kosztów własnych. Jest to tym dziwniejsze, że na innych Oddziałach skarżą się robotnicy na nadmiar oświetlenia elektrycznego — szczególnie w ciągu dnia (!).

NASZE UWAGI

Tyle towarzysze korespondenci. My również chcemy wtrącić swoje „trzy grosze”.

Ogólny wykaz jakości produkcji w PZPJG nr 8 nie nasstraja optymistycznie. Wynika bowiem z niego, że wskaźnik jakości dla całych zakładów w ciągu miesiąca stycznia opiera się na przeszło 70 procentach primy, 3,3 proc. braków oraz 3,9 procent resztek. Nie możemy jednak pominąć milczenie faktu, że cyfry te w porównaniu z grudniowym świadczą o spadku jakości. W grudniu bowiem ilość primy wynosiła 84 procent, ilość braków — 4,2 procent, a resztki stanowiły tylko 2,8 procent. Różnica między końcem ubiegłego roku, a początkiem bieżącego występuje jeszcze jaskrawiej na oddziale przy Dąbrowskiej. Jeśli bowiem w grudniu fabryka ta dała 82,5 procent primy i 2,5 procent braków, to w lutym ilość primy zmalała do 70,9 procent, a ilość braków wzrosła do 5,3 procent.

Dyrekcja PZPJG nr 8 nie ma bynajmniej zamiaru przynajmniej w wymienione przez nas i naszych korespondentów niedociągnięcia. Tow. Szczepański — dyrektor naczelny zakładów jest najlepszej myśli. Uważa on, że „ósemka” potrafi uporać się z trudnościami. Pragnęlibyśmy jednak dowiedzieć się, jakie konkretne kroki zamierza poczynić dyrekcja, organizacja partyjna, Rada Zakładowa i cała społeczność zakładowa PZPJG nr 8 w zakresie walki o wykonanie planu jakościowego, walki z marnotrawstwem, o wprowadzenie w codzienną praktykę zakładów systemu oszczędnościowego.

Święto Kobiet — pod znakiem walki o jakość produkcji

Spreżysta organizacja kobieca na oddziale b w PZPB Nr 3

Oddział b PZPB Nr 3 posiada naprawdę dobrą i spreżystą organizację kobiecą. Tow. tow. Regina Krystera, Jadwiga Kłysz, Janina Kacperska przewodzą na terenie fabryki Kolu Ligi Kobiet.

Najpilniejszym zadaniem, jak stał sobie aktyw kobiecy na Oddziale b było rozwinięcie współzawodnictwa pracy ku czci Międzynarodowego Dnia Kobiet. Od Nowego Roku towarzyszyki utworzyły tu 49 zespołów współzawodniczących, a ostatnio zorganizowały ponadto 14 zespołów.

Ażby uczcić Międzynarodowy Dzień Kobiet, załoga kobieca Oddziału b wezwwała do współzawodnictwa jakościowego robotnice z PZPB Nr 4. Na ogólnym zebraniu, zorganizowanym przez Ligę Kobiet pracownice zobowiązały się wypełnić sumiennie obowiązki, jakie nakłada na nie rozpoczęta akcja współzawodnictwa jakościowego. Brygadziści — jak tu nazywają kierowniczki zespołów — są odpowiedzialne za jakość wyprodukowanego w ich zespoły towaru. Poszczególne zespoły ubiegają się o jak największy procent „primy”.

— Wierzę, że kobiety naszej fabryki dadzą z siebie wszystko i nie pozwolą się zdystansować robotnicom z PZPB Nr 4 — mówi tow. Krystera. — Już w bieżącym miesiącu mamy tylko „prime” i „sekunde”, zlikwidowaliśmy zupełnie trzeci gatunek. Teraz trzeba walczyć o to, żeby „prime” było jak najwięcej.

W niewielkim pokoiku jest już pełno kobiet. Tow. Kry-

stera omawia z nimi właśnie zagadnienie produkcji. Czy można by utworzyć jeszcze więcej zespołów? Okazuje się, że do kobiecego współzawodnictwa chce przystąpić też kilku mężczyzn.

— Dobrze — orzekają niewiasty — będzie nas więcej. I wraz z tow. Kłysz i Krystera snują plany zwycięskiej kampanii.

H. Sam.

8 marca w województwie łódzkim

Tegoroczne uroczystości obchodu Międzynarodowego Dnia Kobiet trwać będą od 6 do 13 marca. Dotychczas w naszym województwie odbyło się w miastach powiatowych 6 uroczystych akademii, zorganizowanych przez Komitety Obchodu 8 Marca, powstałe z inicjatywy Zarządów Powiatowych Ligi Kobiet. W pozostałych powiatach i miastach wydzielonych odbędą się uroczyste akademie w dn. 13 marca. Zostaną również urządzane specjalne akademie w większych zakładach pracy i w gminach. Akademie połączone będą z aktami uroczy-

stego wyróżnienia oraz premiowania robotnic i chłopek — przodownic pracy, jak również działaczek, wyróżniających się pracą społeczną.

W akcji tej Liga Kobiet współpracuje z Wydziałami Związków Zawodowych i Inspektoratami Kobiecymi Związku Samopomocy Chłopskiej.

Według dotychczasowych meldunków, premie otrzymało około 100 kobiet. Liczba ta nie obejmuje kobiet, które mają uzyskać nagrody pieniężne.

Kowalska Weronika

PROMYK

NIEZWYKŁE PRZYGODY PROFESORA GADULSKIEGO

Na wielorybie dookoła świata Trzeci konkurs „Promyka”

Było to dokładnie przed pół wiekiem. Bawilem wtedy na wycieczce w Gdyni. Potężne dźwignie portowe, wielkie statki transoceaniczne wprawily mnie w podziw i zdumienie. Chciałem ruszyć w podróż dookoła świata, ale nie miałem na to pieniędzy.

Pewnego dnia na molo portowym ujrzałem wielki statek pod nazwą „Wieloryb”. Ładowano właśnie na niego całe masy węgla. Podkradłem się do dźwigu, unoszącego w górę wagony z węglem, położyłem się na czarnych bryłach i tak oto znalazłem się w czarnym luku.

Dobrze ukryty pod pokładem przetrwałem wiele dni i nocy. Miałem przy sobie dwa bochenki chleba, które jednak nie mogły mi wystarczyć na długo.

Po pewnym czasie, osłabiony zupełnie — wyszedłem na pokład. Jakież było zdumienie kapitana i marynarzy — gdy mnie ujrzeli między sobą.

— Ślepy pasażer, ślepy pasażer! — rozległy się okrzyki.

Chciano mnie wysadzić w najbliższym porcie, bo takie jest prawo morskie, ale w tym czasie przepływałem koło południowych wysp Ziemi Franciszka Józefa. W tych okolicach szaleją często ście bałtyckie tajfuny. Nasz „Wieloryb” dostał się właśnie w strefę takich burz tro-pikalnych, które poczęły rzucać statkiem na lewo i prawo. Waleczyliśmy z tajfunem uparcie dni i noce — i nagle sternik, siedzący przy sterze w bocianim gnieździe dostrzegł na widnokręgu nadchodzącą kurniawę. Była to fala, wysokości wieży Eiffla. Fala runęła na okręt i pograżyła go w głębinie w ciągu niewiele sekund.

Byłem wtedy znakomitym pływakiem, ale tylko cudem udało mi się uciec śmierci. Trzy dni i trzy noce płynąłem wyczerpany do ostatka i gdyby nie spokojna izoterma, która wygładziła morze — byłbym już zginął na zaw sze.

W ostatniej chwili ujrzałem na wodzie jakąś wyspę. Potężne liany zwisały się z wyniosłych brzegów, sięgając końcami do wody. Podpłynąłem blisko, uczerpiłem się liany i po chwili już byłem na wysokim brzegu.

Tuż obok mnie — mojego ratunku — ujrzałem bijące źródło krynicznej wody. Był to rodzaj małego gejzeru, który wystrzelał wysoko nad ziemię. Orzeźwiłem się znakomicie, poczem położyłem się spać na miękkiej ziemi.

Na wyspie sadyły często zwrotnikowe pingwiny, na które urządziłem małe polowania. Miałem dość miesa-

Mając w dodatku wodę z gejzeru — mogłem nie obawiać się głodowej śmierci.

Nagle moja wyspa zaczęła się poruszać i płynąć. Przeraziłem się okropnie, ale cóż było robić. Zrozumiałem wówczas, że wylądowałem na połącznym wielorybie, który płynął jak strzała.

Wieloryb — zdenerwowany widocznie obecnością niezwykłego pasażera na swoim grzbiecie — płynął jak strzała. Minęliśmy Morze Irlandzkie, minęliśmy Wielką Zatokę Szwajcarską i oto gdzieś u skalistych wybrzeży Gólsztromu — ujrzałem na wid-

nokrepu pióropusz dymu. To był nasz okręt — nasz statek „Wieloryb”; na którym ruszyłem z Gdyni w podróż dookoła świata.

Z okrętu dostrzeżono mnie wkrótce. Niestety, okręt nasz nie był przygotowany do polowania na wielką rybę. Wówczas wpadłem na znakomity pomysł. Związałem kilka „lian”, które były wąsami wieloryba — w jedną potężną linę. Tę linę zarzuciliśmy na nasz okręt i tak poczęliśmy ciągnąć potężnego wieloryba za sobą.

Na okręcie przyjęto mnie z prawdziwą radością. Okaza-

ło się że okręt zatonął naprawdę ale po kilku godzinach w miejscu katastrofy nastąpił odpływ morza i okręt znów wynurzył się z głębi fal. To uratowało statek i załogę.

Na okręcie w tym czasie było krucho z żywnością. Ludzie zjedli już ostatnie bochenki chleba!

Szczęście nie opuściło nas jednak i w tym momencie.

Oto nasz żywy wieloryb zaczął składać do morza potężne ilości ikry, z której rodzą się młode wieloryby. Marynarze rzucili się do wody z wiadrami i zaczęli łowić ikrę, która w smaku przypominała najmocniejszy kawior australijski.

Tak tedy wpłynęliśmy do Gdyni — ciągnąc za wasy potężnego wieloryba, którego potem obłaskawiono znakomicie i przyuczono do występowania w cyrku. Zapytacie swoich dziadków, napewno nie jeden z nich mojego wieloryba oglądał w swej młodości. Wieloryb ten nazywał się Koszałek-Opalek i potrafił śpiewać i tańczyć w takt muzyki.

Odpowiedzi należy nadsyłać do redakcji „Promyka” — Łódź ul. Piotrkowska 86 — do 10 kwietnia.

Kochany Promyku!

Bardzo jesteście zadowoleni, że odpisałem nam na nasze listy i znów piszemy do ciebie, co słyhać nowego u nas. Nie dawno temu przeżyliśmy bardzo doniosłą chwilę Zjednoczenia Partii Robotniczych. W szkole mieliśmy uroczystość i uczciliśmy zjednoczenie partii przyręczeniem większej pracy w szkole, byśmy mogli stać się w przyszłości pożytecznymi obywatelami Polski Ludowej. Nie rozumieliśmy początkowo jak wielkie znaczenie ma zjednoczenie partii ale podczas wyjaśnień jakie otrzymaliśmy w szkole dziś dużo więcej wiemy i z radością jak wszystkie dzieci przyjęliśmy to do wiadomości. Dziękujemy Ci za książki, które nam przysłałeś w prezencie noworocznym. Nasza biblioteka liczy już 175 książek, wszystkie są pokładane i na każdej jest numerki. Czytamy książki chętnie bo przez książkę idziemy do wiedzy. Nasza gmina otrzymała 500 książek i u nas będzie punkt czytelnicy, to i tamte będziemy mogli czytać. Obecnie przygotowujemy się do akademii zwa-

zanej z rocznicą śmierci Lenina. Meldujemy Ci, że wszystko u nas jest w najlepszym porządku, szkoła nasza przyjęła inny wygląd niż miała kiedyś i miło w niej jest nam się uczyć. Serdecznie cię pozdrawiamy oraz wszystkich współpracowników Redakcji. Pozdrawiamy wszystkich korespondentów Promyka.

Dzieci z Woli Buczkowskiej Kaszczek Krystyna, Jachimczakówna Janina, Kubik Czesława, Borowiecka Teresa, Borowiecki Jan, Woźniak Stanisław, Kamerdyner Henryk, Kaszczykówna Teresa, Kaszczyk Konstanty, Kusiak Jan, Marksówna Anna, Jachimciak J., Królak Jan, Chęciński Zenon, Stasiak Zofia, Trębacz Teresa, Gierczak Ja-

nina, Trębacz Anna, Stasiak Katarzyna, Chęcińska Krystyna, Borowiecka Barbara, Matejko Marta, Chęcińska Stanisława, Szymańska Genowefa, Chęcińska Teresa, Byjoch Marian, Chęciński Edward, Łoboda Adam, Witnik Stanisław, Zyskiewicz Edward, Dąbkowski Henryk, Szymański Kazimierz, Borowiecka Mirosława.

Odpowiedź Redaktora

Kochane dzieci. W imię starej przyjaźni wybaczyć mi chyba zwięk z odpowiedzią na wasz list. Musiałem przecież poczekać aż przyjdzie wasza kolejka na odpowiedź, gdyż inaczej czułyby się pokrzywdzone dzieci, które dopiero napisały. Czytając Wasz list myślałem sobie

Wyniki konkursu Nr 2 „8-letni kapitan” i jego błędy

Nasz drugi w tym roku konkurs udał się nadspodziewanie. Niektóre odpowiedzi były złe, ale napłynęło bardzo wiele odpowiedzi dobrych. Poprawiano profesora Polikarpa z prawdziwą przyjemnością. Nasi młodzi Czytelnicy znają do skonałe geografię i nie pozwolą się nikomu okłamywać.

Najlepsze odpowiedzi nadesłał następujący Czytelnicy: U. Grzelak, Jan Kochaniak, Danuta Pacholatkówna, Zbigniew Łukaszewicz, Zenon Długacz, Ryszard Salagacki, Zosia Piechulska z Konstancynowa, Henryk Bojanowski, Kazimierz Pietrasik, Krystyna Woźniakówna, Marian Woźniak, Feliks Wieteska, Miruś Kamiński, Stanisław Szafranowicz, Ryszard Kołodziej, Zdzisław Graczyk, Ryszard Kozmian, Staś i Urszula Milec, Teodor Krajewski, Bogusław Jedliński, Jadwiga Bednarzkówna, Marian Badowski, Jerzy Styrcz, Zbigniew Wojdak, Czesław Rysiewski, Zbigniew Bielicki, Adria-

na Przybyłowska, Władysław Seta, Irena Bugajna, Kazimierz Siemiński, Jerzy Jabłoński, Jola Koziołanka, Barbara Wolf, Irena Pawlak, Cz. Gryglewski, Jerzy Zalepa, Wiesław Targalski, Zdzisław Szafranski, Hanka Jendrychowska, Alfred Nowakowski, Janusz Milewski, Alicja Wieczorek, Barbara Urbańska, Hania Golasńska, Józef Kuszewski, Ryszard Kuczek, Mirosław Pietrzak i Zygmunt Nowak z Tomaszowa Mazowieckiego.

Ci, którzy się podpisali tylko imionami, lub też zapomnieli się w ogóle podpisać na listach — są sami sobie winni. Listy należy podpisywać i podawać adresy, żeby było wiadomo komu i dokąd wysłać nagrafki.

W tym konkursie nie ma miasta Hara-Hot. Na biegunie Południowym jest tak samo zimno, jak na Północnym. Czekolady i kaszy młody nie sieje się, są to produkty wyrabiane z pszenicy i z kakao. Deszcze tropikalne padają tylko w okolicach równika. Bryza to okoliczność wiatru morskiego, a nie burza. Historia z kucharką, z mapami, z prosiakiem do kichania też jest nieprawdopodobna. Za górą nie można dojrzeć do linii, Abisynia to jest to samo, co Etiopia. W Abisynii nie mieszkają Kafrowie, tylko — Koptowie, Zielony Nil nie istnieje, to samo można powiedzieć o Dużym Katarze. (Kataru można się na bawić na zimnie). Ludzie, którzy zazwyczaj nie noszą butów, nie potrzebują sznurówek. Mieszkańcy Afry-

niomowoli, że jednak Wam młodym powiodło się w życiu.

Troszkę również jestem zadowolony, że Wam nauczyciel odpowiada prawdę o klasie robotniczej, o partii, o walce ludu pracującego i jego wielkim zwycięstwie — wodzu — Leninie. My, starsze pokolenie, musieliśmy te prawdy zdobywać sami w pocie czoła. A już najbardziej to Wam zadroszę tego, że każde z Was, choćby nawet w domu nie przelewało się z dostatkami, może sobie śmiało powiedzieć „skończy szkołę, zostanie rolnikiem, traktorystą, tkaczem, ślusarzem, inżynierem, lekarzem”. Za naszych czasów, jak kto miał 12 — 13 albo 14 lat to zaczęła się suszenie głowy: co dalej robić? uczyć się na tkacza? — po co, kiedy starzy tkacze roboty nie mają; na ślusarza-mechanika? a za co się będzie żyło i ubierało przez 3 — 4 lata.

Prawda moi drodzy, że to brzmi teraz dla Was jak bajka o żelaznym wilku. Ale to wszystko prawda. Tak się działo wtedy, kiedy my starzy byliśmy dziećmi, zresztą może i nie dziećmi, bo jeszcze 10 lat temu. No, ale nie tak zagalował ze wspom-

redaktor.

Kronika Piotrkowa

Gospodarka wsi radzieckiej - przykładem dla nas

Tow. Pacholczyk ze wsi Kluczyzna opowiada o swoich wrażeniach z podróży na Ukrainę

KOMU WINSZUJEMY
Wtorek, dnia 8 marca
1949 r.
Dziś: Jana Bożego

WAŻNIEJSZE TELEFONY
Urząd Bezpieczeństwa Publicznego 10-49
Miejski Komisarjat M. O. 10-4
Straż P.arna 10-72
Szpital św. Trójcy 10-70
Pogotowie lekarskie nocne ul. Stalina 45, tel 10-04

Komunikat

Wydział Propagandy Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Łodzi zawiadamia, że w czwartek, dn. 10 marca o godz. 9-ej rano odbędzie się w lokalu Wydziału przy ul. Piotrkowskiej 55 odprawa przewodniczących powiatowych i miejskich komisji szkoleniowych oraz towarzyszy odpowiedzialnych za samokształcenie aktywu.

Kom. Woj. PZPR w Łodzi
Wydz. Prop. Oświaty i Kultury

Tow. Piotr Pacholczyk jest chłopem 5-hektarowym z Kluczyzny, gmina Gortatowice, pow. rawski. Jest on jednym z tej grupy chłopów polskich, którzy niedawno wrócili z podróży po Ukrainie.

Spotkaliśmy go w Łodzi, bo po drodze, wracając do domu, postanowił odwiedzić swoje dzieci — córkę i syna.

— Cóż, nie wiem od czego zacząć — mówi — pytajcie zresztą sami, bo doprawdy nie wiadomo, o czym wpiery opowiadać. Przecież otworzył się przed nami świat, który przez tyle lat przez wrogą propagandę był opluwany i zohydzany, a obecnie porównanie rzeczywistości, z tym co głoszone, po prostu oszałamia.

Tow. Pacholczyk

— O, proszę, obejrzyjcie tę książkę „Na szlakach komunizmu”, którą dostaliśmy jako upominek. A tu macie podpis naszej pisarki Wandy Wasilewskiej. Autor tej książki, Teodor Dubkowiecki, jest jednym z pierwszych organizatorów kołchozów na Ukrainie. Opisuje on dzieje walki o ustrój kołchozowy na wsi.

— Było nas na początku 9-ciu z tej naszej wsi — opowiadał na zjeździe przewodników pracy w rolnictwie autor książki — kułacy nie żartowali i w walce z nami chwytały się różnych sposobów, aż do podpalania chałup właznie, a teraz patrzcie przezyciężyliśmy to, a najlepiej świadczy o tym nasz zjazd.

Gdy tow. Pacholczyk wspomina o tym zjeździe, to już mu nie brak tematów po prostu nie możemy nadszyc notować.

— Towarzysze — mówi — toż to nie do wiary, jaki jest stosunek między zwykłym kołchoźnikiem, a premierem rządu czy też wielkim uczyonym. Na zjeździe jeden drugiemu wygarniał braki w pracy, prosto z mostu, nie oglądając się na tytury.

— Patrzcie na ten album — mówi nasz informator — tu macie zdjęcia z tego kongresu przewodników pracy — widziecie tego starszego kołchoźnika to Nikita Iwanowicz, ma już blisko 60 lat, jest teraz lekarzem weterynarii, a przed

rewolucją był analfabeta.

Powoli wertujemy kartki albumu; oto zdjęcia z naszą pisarką Wandą Wasilewską, a oto znów z członkami rządu ukraińskiego.

Gdy tow. Pacholczyk pokazuje zdjęcia Dnieprogresu, to przez chwilę milczy, a potem mówi:

— No cóż, towarzysze, przecież ja — zwykły chłop ze wsi rawsko-mazowieckiej żaden tam inżynier, ale po mojemu — to cud. Przecież Dniepr jest ze trzy razy szerszy od Wisły i taką masę wody spiętrzone na 37 metrów. Energia dostarczona przez tę elektrownię zaopatruje miasta i wsie, przemysł i rolnictwo w promieniu 300 km.

Napiszcie — mówi — o tej pomocy amerykańskiej dla Rosji. Sprzedali tu po wojnie Związkowi Radzieckiemu turbinę i, jak nam kierownik elektrowni opowiedział, taka jedna maszyna na kosztowała tyle, ile w budowanie w Rosji całej fabryki do wyrobu turbin. Teraz to już Związek Radziecki sam może sprzedawać takie maszyny i sprzedaje.

Na kartkach albumu znaczona jest droga wycieczki chłopów polskich na Ukrainę. Gdy oglądamy zdjęcie chłopki Walasowej z Wilkowie (powiat rawsko-mazowiecki), która razem z kołchoźnicą Aleksandrową Panikową ogląda rasowe kury, tow. Pacholczyk śmieje

się szeroko. Ależ to była „heca” opowiada jak tamte dwie gospoście — Polka i Ukrainka — oglądały te kury. Ale baby to zawsze takie same, macały kury, a wszyscy dookoła po prostu zanosili się ze śmiechu. A kury, daj Boże nam, byśmy mieli we wsi w takiej ilości i jakości, jak to posiada ów kołchoz.

Nasz turysta z kraju socjalizmu snuje w dalszym ciągu swe wspomnienia. — Byliśmy w kołchozie im. Kirowa. Czyste — białomalowane domki — zaopatrzone w altanki.

Kołchoz ma 4 tysiące ha ziemi, szkołę średnią 10-letnią i 36 sił nauczycielskich. W kołchozie znajduje się szpital, gdzie pracuje 4 lekarzy i 11 pielęgniarek. Mają tam nawet własny dom starców.

Cóż ja wam opowiem — obejrzyjcie te zdjęcia jak wyglądają nasi chłopcy, a jak chłopcy radzieccy. Pełne twarze, — dostatnie ubrani, na piersiach medale i ordery — to przodownicy pracy. A nasi chłopcy, obejrzyjcie ich to przeważnie średniorolni i porównajcie...

Byliśmy i w kołchozie im. Wasiliewa. Ziemia tamtejsza — to nie owe słynne ukraińskie czarnoziemy — są to piaski na łatwo przepuszczalnym podglebiu. Dla takiej ziemi potrzebny jest deszcz co drugi dzień, a jednak kołchoźnicy zamienili ten teren w kwitnącą kraj-

nę. Założyli stację pomp, po prowadzili 20 km. rur i wodę z terenów podmokłych rozprowadzają przy pomocy specjalnych maszyn-rozpylaczy, na pola. Widzieliśmy pasy lasów ochronnych, które ochraniają pola przed suchymi wiatrami ze stepów.

W ZSRR można bez przesady powiedzieć, że nie deszcz rządzi urodzajem, ale człowiek.

A teraz coś ciekawego dla naszych wiejskich dziewczuch i kawalerów.

— Eh, żałowałem, że nie jestem takim molojcem. Otóż wyobraźcie sobie — mówi tow. Pacholczyk — że jeśli taka para chce się pobrać to im kołchoz daje „posag”. A jeśli nie mają domu, to otrzymują od kołchozu 50 procent kosztów budowy własnego domu (koszt budowy waha się od 12 do 24 tysięcy rubli), resztę daje państwo, jako kredyt bezprocentowy na 10 lat. Oplaca się żenić, co?

To nie wszystko. Kołchoz opiekuje się i młodą matką, która na ogół w zimie nie pracuje. Natomiast latem, gdy zajęta jest przy robotach polnych (a każda za punkt honoru poczytuje sobie pracę) to otrzymuje taką pracę, żeby być blisko dziecka, które znajduje się w żłobku. Gdy dziecko dorosnie, wówczas opiekuje się nim przedszkole.

Bylibyśmy może pominieli najważniejszą sprawę, a mianowicie jak tam jest z tym wspólnym kotłem i zarobkami?

No, wiecie, towarzysze, że niejedna bajka wzięła w łeb, gdyśmy tam na miejscu obejrżeli rzeczywistość. Ale chyba ta jest już w sposób najordynarniejszy sfabrykowana. Gdzie tam wspólny kocioł, każdy gotuje sobie jak i ile zechce. A poniekąd to sobie samemu i pieką, zresztą jak kto woli. Panem kołchozu jest walne zebranie jego członków i co ono uchwali, to obowiązuje. Również uchwała walnego zebrania decyduje o wielkości ogródka przydomowego, który każdy kołchoźnik posiada do własnego użytkowania.

Poza tym każdy kołchoźnik ma własne krowy, świnię, kury i t. d.

A zarobki?

Najmniej zarabia kołchoźnik 1200 rubli miesięcznie (para butów kosztuje 80 rubli, bochenek chleba 2 i pół rubla), a przecież większość wyrabia na miesiąc zamiast 30 „trudodni” — 60, 80 i więcej i oczywiście proporcjonalnie wraz stają zarobki.

Wiecie co, towarzysze, największą karą dla kołchoźnika było by usunięcie go z kołchozu i nakaz indywidualnego gospodarowania nawet na 10 ha.

Mogli byśmy tak gawędzić do jutra — mówi tow. Pacholczyk — a ja się śpieszę, bo właśnie muszę pójść do syna, który zabrał młodzież robotniczą ze swojej fabryki. Proszę, żeby im opowiedzieć o pracy komсомоłu i młodzieży radzieckiej.

M. Śmietana

1-sza Konferencja Miejska PZPR w Piotrkowie

radziła nad aktualnymi zagadnieniami politycznymi, gospodarczymi i organizacyjnymi

Konferencję zagalil 1-szy sekretarz Komitetu Miejskiego tow. Michałowski powołując na przewodniczącego tow. Pabisiała Czesława. Do prezydium m. in. zaproszeni zostali: przedstawiciel Komitetu Centralnego PZPR tow. Doliński Adam, przedstawiciel Komitetu Wojewódzkiego PZPR tow. Rosowska, Dylewski i Klepacki. Przewodniczący tow. tow. Gawerczyk Stefania z huty „Hortensja”, Walas Romana i Piotrowski Stefan z huty „Kara”, Lewandowski Władysław (kolejarz) oraz tow. Wspaniałowa Janina, przedstawicielka Ligi Kobiet

REFERAT PRZEDSTAWICIELA KC.

Referat na temat sytuacji międzynarodowej i wewnętrznej wygłosił tow. Doliński.

Tow. Doliński szczególny nacisk położył na akcję oszczędnościową, stwierdzając, że sprawne jej przeprowadzenie pozwoli na szybsze zrealizowanie planu sześciolatniego, który zapewni dobrobyt szerokim warstwom klasy pracującej. Niemniejszą uwagę — zaznaczył tow. Doliński — poświęcić musimy współzawodnictwu pracy, oraz zagadnieniu zwiększenia hodowli trzody chlewnej. Mówiąc o ZMP, mówca podkreślił konieczność opieki i pomocy ze strony organizacji partyjnych.

W następnym punkcie porządku dziennego 1-szy sekretarz Komitetu Miejskiego PZPR w Piotrkowie tow. Michałowski złożył obszernie sprawozdanie z dotychczasowej działalności Komitetu Miejskiego.

Począwszy od Kongresu

Zjednoczeniowego — podkreślił tow. Michałowski — w szeregach członków PZPR w Piotrkowie zaznaczył się wzrost aktywności. Akcja scaleniowa obu bratnich partii odbyła się bez najmniejszego zgrzytu i wśród niebywałego entuzjazmu towarzyszy. Wzrosła bojowość i czujność członków. Są jednak i pewne niedociągnięcia. Nie wszystkie kółka fabryczne PZPR potrafiły opanować sytuację w swych zakładach pracy. Zaniedbany dotychczas jest odcinek młodzieżowy i kobiecy. Komitet Miejski PZPR w Piotrkowie mało, jak dotychczas, interesował się życiem ZMP. Nie większe zainteresowanie wykazał w stosunku do Ligi Kobiet. Mało kobiet znajduje się dotychczas w Radach Zakładowych, mało wysunętych zostało na kierownicze stanowiska.

O ile idzie o sprawy organizacyjne Komitetu Miejskiego, to niedosć sprawnie przeprowadzona była rejestracja i ewidencja członków byłej PPR i PPS. Braki te jednak zostały z czasem usunięte.

Mówiąc o przemysle piotrkowskim, mówca zaznaczył, że niektóre zakłady pracy odczuwają braki natury technicznej. Brak jest kamieni do pieców hutniczych w hutach piotrkowskich, brak jest pil tarzonych w zakładach drzewnych. Odczuwać się również dają pewne braki w oświetleniu jak i w fabryce przetworów owocowych. Wiele do życzenia pozostawia handel w Piotrkowie. Należało by rozbudować sieć placówek detalicznych, tak spółdzielczych jak i państwowych. O ile idzie o samorząd miej-

ski, to obowiązkiem jego jest w najbliższym czasie zaprowadzić publiczną gospodarkę mieszkaniową w naszym mieście, co pozwoliłoby na złagodzenie głodu mieszkaniowego. Należało by również, aby robotnicy zakładów piotrkowskich w większym, niż dotychczas stopniu zainteresowali się wsią. Należy stworzyć więcej brygad robotniczych, które by pomagały chłopom nie tylko przy naprawie narzędzi rolniczych, ale również w walce z bogaczami wiejskimi.

DELEGACI ZABIERAJĄ GŁOS

Tow. Ziółkowski z huty „Hortensja” stwierdził, że rosną siły klasy robotniczej. Należy jednak — zaznaczył — zwiększyć naszą czujność i baczną uwagę zwrócić na politykę reakcyjnej części kleru. Na naszym zakładzie pracy — podkreślił tow. Ziółkowski — należy rozszerzyć współzawodnictwo pracy, należy baczną uwagę zwrócić na zmniejszenie procentu braków.

Tow. Banaszkiwicz szeroko omówił znaczenie wychowania młodzieży w Polsce Ludowej, zaznaczając, że zbyt mało uwagi poświęcaliśmy dotychczas szkolnictwu i to tak w szkołach podstawowych, jak i w średnich. Należy zwrócić uwagę — zaznaczył tow. Banaszkiwicz — na Komitety Rodzicielskie. Bowiem, jak dotychczas, w komitetach rodzicielskich w szkołach piotrkowskich w znacznym stopniu zasiadała przedstawicielstwo inicyjatywy prywatnej. Stan ten ulec musi radykalnej zmianie. W komitetach

rodzicielskich muszą się znaleźć robotnicy piotrkowscy, przodownicy pracy, ludzie, którzy żywo interesują się życiem społecznym.

W toku dalszej dyskusji zabrał głos tow. Zasepa, nauczyciel, który zapewnił w imieniu wszystkich nauczycieli — członków Partii, że dołożą oni wszelkich starań, aby wychowanie młodzieży odbywało się zgodnie z duchem Polski Ludowej.

Tow. Klepacki, przedstawiciel Komitetu Wojewódzkiego, zabierając głos w dyskusji, omówił znaczenie Związków Zawodowych, ich rolę i wpływ na usprawnienie gospodarki państwowej.

Tow. Rybińska Franciszka potępiła politykę podżegaczy wojennych, następnie apelowała, by wciągnąć kobiety piotrkowskie do czynniejszego, niż dotychczas, udziału w życiu społecznym i politycznym.

Tow. Pawelec, przedstawiciel PZGS w Piotrkowie, omówił znaczenie akcji „H” na obecnym etapie. Nadmieniał on, że o ile mało i średniorolny chłop w naszym powiecie interesuje się żywo spędami i kontrakcją trzody chlewnej, to bogaciejszy w naszym powiecie starają się akcję tę sabotować. Zadaniem naszym na obecnym etapie — zaznaczył mówca — jest usprawnienie działalności Gminnych Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej.

Dużą rolę na tym odcinku — zaznaczyła tow. Rosowska — przedstawicielka Komitetu Wojewódzkiego — spełnić może kobieta wiejska. Należało by, aby przedstawić Ligi Kobiet i towarzyszy partyjne w więk-

szym niż dotychczas stopniu interesowały się życiem kołchozów wiejskich. Kontakt ten należy w jak najszybszym czasie zadzierzgnąć i zacieśnić.

Dyskusję podsumował towarzysz Doliński. Zwrócił on uwagę, że towarzysze nie poruszyli wszystkich aktualnych obecnie zagadnień. Należało by zająć się uzdrowieniem stosunków w biurach i instytucjach. Należy baczną uwagę zwrócić na to, co się dzieje w Ubezpieczalniach Społecznych. Tow. nasi, znajdując się w Związkach Zawodowych, powinni na obecnym etapie usprawnić działalność Związków Zawodowych i zwrócić uwagę na wszystkie odcinki życia gospodarczego, kulturalnego i społecznego

NOWY KOMITET MIEJSKI

W wyniku tajnych wyborów do nowego Komitetu Miejskiego PZPR wybrani zostali następujący towarzysze: Michałowski Zdzisław, Sobiechart Marian, Pabisiał Czesław, Piasoczny Stanisław, Szczawiej Mikołaj, Grzesiczak Wincenty, Wolnicki Bolesław, Teodorczyk Władysław, Wspaniałowa Janina, Banaszkiwicz Bronisław, Rokitówna Janina, Krygier Waclaw, Chudy Stanisław, Wokacz Marian, Międzyk Tadeusz, Kudelski Ludwik, Grodek Stanisław, Leśkiewicz Władysław, Snerczyńska Władysława, Łuczak Janina, Michałowicz Bronisław, Szczęśniak Stanisław, Grabowski Józef, Rybińska Franciszka, Mastalerz Władysław, Augustyniak Aleksander, Sobiechart Leon, Gierzyński Jan i Mucha Franciszek.

TEATR

PANSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO W LODZI

Dziś o godz. 19.15 współczesna komedia polska Kazimierza Korcella pt. „Bankiet”.

TEATR „MELODRAM” ul. Traugutta 18 (Gmach OKZZ)

Dziś o godz. 19.15 współczesna sztuka amerykańska Arthura Millera pt. „Synowie”.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34

Dziś dwa przedstawienia o godz. 16-ej i 19.15 komedio - farsy E. Pietrowsa „WYSPA POKOJU”.

TEATR „OSA”, ul. Traugutta 18 Przedstawienie zawieszono. W sobotę premiera „Szalonego Rycerza”.

TEATR LALEK „PARAMUSZKA” czynny w każdą niedzielę i święto o godz. 12.00, 14.00 (2 popołud.)

W programie: „Stach i Strach” - Rewia bajek Tadeusza Kraszewskiego.

kina

ADRIA - „Cygańska Miłość”

BAŁTYK - „Radziecka Ukraina”

BAJKA - „Dwa Panowie F.”

GDYNIA - Program Aktualności

HEL - (dla młod.) - „Skarb Tarzana”

MUZA - „Noc w Casablance”

POLONIA - „Nikt nic nie wie”

PRZEDWIOSNIE - „Niecierpliwość Serca”

ROBOTNIK - „Moja Miła”

ROMA - „Wasoły Pensjonat”

REKORD - „15-letni Kapitán”

STYLOWY - „Ostatni Mohikanin”

SWIT - „Skandal”

TECZA - „Nikt nic nie wie”

TATRY - „Serenada w Dolinie Stońca”

WISLA - „Rudzielec”

WOLNOŚĆ - „Wielka Nagroda”

WĘKNIARZ - „Aliszer Nawoli”

ZACHĘTA - „Paganini”

ZAKŁADY PRZEMYSŁU ODZIEŻOWEGO

„WÓLCZANKA” w Łodzi ul. Wólczańska Nr. 243

zatrudnia natychmiast

RYTYLOWANEGO KIEROWNIKA ZAOPATRZENIA

LABORANTA ODZIEŻOWEGO

Zgłoszenia osobiste przyjmuje Wydział Personalny.

455k

„NA ZDAR!”

Poprzez częste kontakty sportowe pogłębia się przyjaźń bratnich Narodów: Polskiego i Czechosłowackiego

Wczoraj rozpoczął się „Tydzień Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej, którego celem będzie jeszcze większe zacieśnienie więzów łączących oba nasze bratnie narody na wszystkich odcinkach naszego życia i zmanifestowanie uczuć głębokiej przyjaźni, jaka dzisiaj łączy oba nasze demokratyczne państwa.

Stołeczne dzienniki czeskie omawiają w rubrykach sportowych dotychczasowy rozwój stosunków polsko-czechosłowackich w dziedzinie sportu i wychowania fizycznego.

Dziennik „Svobodne Slovo” omawia przebieg zawodów narciarskich o „Puchar Tatry” w Zakopanem i stwierdza, iż odbyły się one pod znakiem przy

jaźni i braterstwa sportowców polskich i czechosłowackich, którzy uczynili wiele dla sprawy zbliżenia obu narodów.

Dziennik „Prace” wita przedstawicieli sportu polskiego, którzy w Tygodniu Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej gościć będą w Republice i wyraża życzenie, aby częste kontakty sportowe przyczyniły się do dalszego pogłębienia prawdziwego braterstwa, łączącego oba narody.

Nie wątpimy, że podobne życzenie żywią wszyscy sportowcy polscy, a zwłaszcza ci, którzy już mieli możliwość zetknięcia się ze sportowcami CSR i poznania ich na boisku, czy ringu.

Wyniki: tytuł mistrza Polski w kategorii ówijek zdobyła ośmiu Związkowca z Karpacza w składzie Gajewski i Polubski, która przebyła dystans w czasie 2:55,5.

Zakończenie kursu

przodowników Ludowych Zespołów Sportowych

KRAKÓW (obst. wł.). Na zakończenie kursu przodowników ZSCh, odbytego w Przemyślu, rozegrano zawody sportowe w lekkoatletyce i szczyptorniaku, na których m. in. uzyskano nowy rekord okręgu w pchnięciu kulą.

Wynik ten osiągnął poza konkursem zawodnik Rzem KS Ja-

rosławia Mauthe. Uroczyste zakończenie kursu przodowników ZSCh odbyła się w obecności przedstawiciela GUKF Gutowskiego, delegata Ministerstwa Rolnictwa Knolowej, delegata Zarządu Głównego ZSCh Przewoźki, kierownika Wydziału KF Zarządu Gł. ZSCh Kafarskiego, delegata Wojewódz. Komitetu PZPR Sławki, przewodniczącego Woj. Rady WF i sportu wicjkiego pos. Korgi oraz insp KF z Warszawy, Krakowa, Lublina, Łodzi, Kielce i Białegostoku.

Wrocław (obst. wł.). W Karpaczu rozpoczęły się bobsleje mistrzostwa Polski, które zakończyły się sukcesem miejscowego „Związkowca”.

Zawody odbyły się na torze długości 1.600 m. przy różnicy wzniesień 128 mtr. Tor był dość trudny z powodu grubej warstwy śniegu.

Wyniki: tytuł mistrza Polski w kategorii ówijek zdobyła ośmiu Związkowca z Karpacza w składzie Gajewski i Polubski, która przebyła dystans w czasie 2:55,5.

Drugie miejsce zajęła AZS (Katowice) 2:44,6. Trzecie AZS (Kraków) w konkurencji startowało 5 za łóg. W kategorii czwórek startowało 11 załóg. Związyli

„Związkowiec” (Karpacz) w składzie Wodziecki, Banaś, Kienkus i Leszczyński. Czas 2:00,5, 2) „Związkowiec” (Karpacz) czas 2:07,1, 3) AZS (Kraków) - 2:08,2.

Konarzewski w Krakowie KRAKÓW, Obst. wł.). Trener bokserski ZS „Gwardia” Tomasz Konarzewski przybył do Krakowa w celu przeprowadzenia treningów z boksami, należącymi do ZS „Gwardia”.

Konarzewski przeprowadzi również szkolenie przodowników boks, których zadaniem będzie praca w sekcjach bokserskich, jakie mają powstać w powiatach przy pionie ZS „Gwardia”.

Bobsleje mistrzostwa Polski

Wrocław (obst. wł.). W Karpaczu rozpoczęły się bobsleje mistrzostwa Polski, które zakończyły się sukcesem miejscowego „Związkowca”.

Zawody odbyły się na torze długości 1.600 m. przy różnicy wzniesień 128 mtr. Tor był dość trudny z powodu grubej warstwy śniegu.

Wyniki: tytuł mistrza Polski w kategorii ówijek zdobyła ośmiu Związkowca z Karpacza w składzie Gajewski i Polubski, która przebyła dystans w czasie 2:55,5.

Drugie miejsce zajęła AZS (Katowice) 2:44,6. Trzecie AZS (Kraków) w konkurencji startowało 5 za łóg. W kategorii czwórek startowało 11 załóg. Związyli

„Związkowiec” (Karpacz) w składzie Wodziecki, Banaś, Kienkus i Leszczyński. Czas 2:00,5, 2) „Związkowiec” (Karpacz) czas 2:07,1, 3) AZS (Kraków) - 2:08,2.

Łódź rozpoczyna przygotowania do międzynarodowego wyścigu kolarskiego Praga - Warszawa

W sobotę i niedzielę bawił w Łodzi prezes Polskiego Związku Kolarskiego Feliks Gołębowski, który z przedstawicielami RSW „Prasa” i redakcji „Głosu Robotniczego” odbył konferencję w sprawie Powołania Komitetu Etapowego międzynarodowego wyścigu kolarskiego Praga - Warszawa (1 - 9 maja).

Wyścig Praga - Warszawa będzie posiadał w tym roku liczną obsadę międzynarodową. Spodziewane są zgłoszenia 13 państw. W tym roku etap łódzki będzie etapem przedostatnim, a więc Łódź stanie się świadkiem finiszu wyścigu, który już dzisiaj wzbudza wielkie zainteresowanie nie tylko w Polsce, ale i za granicą. Łódź włączył się do wyścigu w dniu 8 maja. Etap, jaki prze-

jędą w tym dniu zawodnicy, będzie najdłuższym w wyścigu (Wrocław - Łódź 212 km. - to też prawdopodobnie w Łodzi będzie już można wskazać zwycięski zespół. Zakończenie etapu Wrocław - Łódź odbędzie się w tym roku na torze w Helenowie. Zawodnicy zakwaterowani zostaną w hotelu „Savoy” posilki zaś spożywać będą w „Grand Hotelu”. Start do etapu Łódź - Warszawa nastąpi najajutrz, to jest dnia 9 maja z przed Redakcji „Głosu Robotniczego”.

Jak już podawaliśmy, PZKOl wyznaczył na obóz, który rozpocznie się 22 marca w Wiśle, 25-ciu kolarzy. Zawodnicy wyznaczeni na obóz otrzymają pełne wyekwipowanie nie wyłączając rowerów, już 24 marca, tak że będą mieli dośc

ABC sportowca Program gimnastyki codziennej Nr 3.

Diagramy i opisy ćwiczeń gimnastycznych: 1. Marsz w miejscu lub dookoła pokoju; 2. Wspięcia i przysady bez oparcia ramion; 3. W małym rozkroku wy-mach prostych ramion; 4. Usiąść w siadzie płaskim; 5. Położyć się na plecach; 6. Trzy podskoki w miejscu; 7. 32 kroki swobodnego marszu.

GŁOS ROBOTNICZY organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Redaguje: Kolegium Redakcyjne. Wydawca: RSW „Prasa”. Druk: Zakłady Graficzne R. S. W. „Prasa” Łódź, ul. 7-go Maja 17, tel. 206-42. Telefon: Redaktor naczelny: 216-14; Zastępca red. naczk.: 219-05; Sekretarz odpowiedzialny: 218-23; Sekretariat ogólny: 223-29; Dział partyjny: 254-25; Dział korespondentów robotniczych i chłopskich oraz redaktorów gazet ściennych: 219-42; Dział mutacji: 216-11; Dział miejski i sport.: 254-21; wewn. 8 i 11; Dział ekonomiczny: 223-29; Dział reklamy: wewn. 9 - 254-21; Redakcja nocna: 173-31; 156-81; Kółportaz: 223-22; Administracja: 260-42; Dział ogłoszeń: 111-50.

Sport w ZSRR

W Świerdłowsku rozegrano bieg narciarski na 18 km., zakończone zwycięstwem znanego zawodnika uralskiego - Borina. Bieg kobiet na 5 km., wygrała Bołotowa (Moskwa).

Teodor Dreiser 58 Tragedia Amerykańska

Na trzeci więc dzień po uwiezieniu Clyda, Mason, Heit, Kraut, Burton, Earl i szeryf Slack ze swymi pomocnikami wyruszyli ponownie do Big Bittern tym samym szlakiem, którym jechał Clyde w ten fatalny dzień.

Clyde miał przy sobie Krauta, który według instrukcji Masona starał się trafić mu do rozumu mówiąc, że sąd nie uwierzy nigdy w zupełną niewinność Clyda, ale „gdyby pan szczerze wszystko wyznał panu prokuratorowi, jestem pewien, że wiele mógłby zrobić dla pana. Mógłby przynajmniej ocalić panu życie, a postępując w ten sposób, milcząc uparczywie, może pan doznać się - „krzesła”.

Clyde wszakże przez całą drogę do Big Bittern zachowywał milczenie mając duszę pełną lęku. Dlaczego ma się przyznawać, że ją uderzył? przecież tego nie zrobił, a przynajmniej zupełnie niechący? Dotychczas nikomu jeszcze nie przyszło na myśl, że miał ze sobą aparat fotograficzny...

Przyjechano do Big Bittern i odnaleziono dokładnie miejsce, gdzie utonęła Roberta oraz gdzie Clyde wydosłwał się na brzeg, gdy naraz do Masona zwrócił się Earl z ciekawym odkryciem. Okazało się, że niedaleko miejsca, gdzie się Clyde musiał przebiegać, znaleziono ukryty pod pnem trójnog od aparatu, zardzewiały i wilgotny. Mason ocenił jego wagę i stwierdził, że wymierzony nim cios w czeską mógłby bezwarunkowo spowodować śmierć.

Clyde zbladł uirzawszy swój trójnog, zaprzeczył wszakże stanowczo. - Nie, nie miał przy sobie trójnoga ani aparatu.

Mason postanowił wezwać wszystkich świadków, żeby przypomnieli sobie, czy Clyde niósł ze sobą coś podobnego. Jeszcze tego samego dnia wezwani świadkowie przydom-

nieli sobie i stwierdzili jednomyślnie, że podsądny miał przy walizce jakieś żółte prety. Musiał to być niewątpliwie ów trójnog.

Burton nie chciał się zgodzić z tym, żeby trójnogiem można było zadać tak silne ciosy. Clyde musiał mieć przy sobie bezwarunkowo aparat i kantem tegoż zrobił tę ranę na głowie i uszkodzenia na twarzy Roberty

Nie wtajemniczając w to Clyda, Mason obiecał nagrodę za wyznaczenie lub wydobycie z jeziora aparatu fotograficznego. Znaleźli się chętni wieśniacy, którzy pracując prawie przez cały dzień, z dna jeziora wydobyli aparat, który wypadł z wywróconej łódki.

Okazało się, że istnieją tam zdjęcia, które po wywołaniu okazały się fotografiami Roberty, zdjęte w różnych pozach. Były zamglone, nasiąknięte wodą, jednak na tyle wyraźne, że postać Roberty można było rozpoznać. A szersze kanty aparatu doskonale pasowały do ran denatki, co narzecze pozwoliło stwierdzić, czym Clyde zadał te rany. Na aparacie jednak nie było żadnego uszkodzenia ani śladów krwi. Nie było też krwi na brzegu łódki, którą przewieziono do Bridgeburga dla zbadania. Nie było jej także na dywaniku, leżącym na dnie łódki.

Burton Burleigh był, okazuje się, urodzonym intrygiem. Przyszło mu na myśl, że nie trudno byłoby skaleczyć się w palec i krwią swoją zaplamieć dywanik albo brzeg łódki. Można by również wyrwać parę włosów z głowy Roberty i przylepić je do kantów aparatu albo do haka, na którym zawieszł woal. Pójdzie potajemnie do trupiarni i przyniesie kilka włosów Roberty. Był niezbieżnie przekonany, że Clyde jest zabójcą, i dlatego tylko, że brakowało dostatecznych dowodów, taki łajdak, taki pańczyk miałby ujść kary? Nie ujdzie, jeżeli tylko uda mu się przyczepić włosy do aparatu! Zwrócił potem na to uwagę pana Masona.

Tego samego jeszcze dnia, gdy Heit i Mason byli zajęci wymierzaniem ran Roberty, Burton zrecznie umieścił włosy Roberty między wieczkiem a soczewką aparatu. Spostreżli to w chwili później Mason i Heit, zdumieni, że przedtem

nie zauważyli tych niezbitych dowodów winy Clyda. Nazajutrz prokurator oznajmił, że dochodzenie już skończone i gotów jest rozpocząć sprawę chociażby jutro.

Mając dostateczną ilość obciążających zeznań świadków, postanowiono nie wspominać nic o aparacie fotograficznym i dopiero w razie jeżeli zapierać się będzie zadania ran oraz będzie zapewniał, że nie miał aparatu, Mason wobec wszystkich pokaże fotografie Roberty i wymiar kantów, pasujących dokładnie do ran ofiary. Efekt będzie nadzwyczajny! bo i adwokat jego nie będzie wiedział, że taki dowód znajduje się w rekach prokuratora.

Sprawa mogłaby się odbyć, o ile się da, jak najprędzej. Po co zwlekać? Po co trzymać przestępce, który może teraz chytrze obmyśla plan ucieczki? Nie przewlekać sprawy, tym bardziej, że przyczyni się ona do wyrobienia sławy Masonowi.

ROZDZIAŁ XII

Wypłynęła oto z nieprzebranych północnych borów sensacja, wieść o ponurej zbrodni, zabarwionej intrygującym kolorytem, zbrodni okrutnej, na którą złożyły się - miłość, ambicja, bogactwo, ubóstwo, śmierć. W pismach, które żerują na sensacji i zbrodni, wypisywano obszerne sprawozdania o życiu Clyda w Lycurgus, o tym, jak i gdzie mieszkał, kogo znał, co robił, by ukryć swój stosunek z dziewczyną, która miał zamiar dać innej porzucić. Do Masona napływały telegramy z Nowego Jorku, Chicago, Bostonu, Filadelfii, ze wszystkich prawie większych stolic amerykańskich z zapytaniami o bliższe szczegóły tej zbrodni. Kim jest ta piękna, bogata panna, która podobno Griffiths kochał? Gdzie mieszka? Jaki był do niej stosunek tego młodzieńca?

Sondry jednakże broniła jej pozycja społeczna, majątek, stosunki i Mason nie miał odwagi podać do wiadomości publicznej jej nazwiska; odpowiadał tylko, że jest to córka bardzo majątnego przemysłowca w Lycurgus, której nazwiska nie może wyławić, i pokazywał z daleka paczkę listów, własnoręcznie związanych przez Clyda wstążką. D-025784

d. c. n.)